

RAPORT

Z EWALUACJI ZEWNĘTRZNEJ

WSTĘPNEJ WERSJI PRODUKTU FINALNEGO

TYTUŁ PROJEKTU:

„AGNITIO – INNOWACYJNY MODEL MONITORINGU LOSÓW ABSOLWENTÓW REALIZOWANY PRZY WSPÓŁPRACY Z BRANŻOWYMI MEDYCZNYMI INSTYTUCJAMI SAMORZĄDOWYMI”

REALIZATOR PROJEKTU:

POMORSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY W SZCZECINIE

SZCZECIN 2014

1

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1.1 Podstawa prawna ewaluacji.....	3
1.2 Definicja ewaluacji.....	4
1.3 Kontekst badania	5
1.4 Grupy docelowe produktu	8
2. Przedmiot ewaluacji	8
3. Metodologia badania	11
3.1 Harmonogram ewaluacji zewnętrznej	11
3.2 Materiał badawczy	11
3.3 Cele ewaluacji zewnętrznej	12
3.4 Pytania badawcze	13
3.5 Metody i narzędzia badawcze	13
4. Badania.....	14
4.1 Skuteczność innowacyjnego modelu.....	15
4.2 Efektywność innowacyjnego modelu.....	31
4.3 Użyteczność/trafność innowacyjnego modelu	35
4.4 Trwałość innowacyjnego modelu.....	40
5. Rekomendacje	43
6. Podsumowanie.....	46
Załączniki	48
Ankieta dla członków zespołu projektowego.....	48
Ankieta dla członków zespołu merytorycznie opracowujących innowacyjny model	52
Kwestionariusz wywiadu indywidualnego z testerami	56
Kwestionariusz wywiadu indywidualnego z zespołem zarządzającym projektem	60
Wykaz wykresów	64

Wstęp

Niniejszy raport ewaluacyjny poświęcony jest prezentacji wyników przeprowadzonej ewaluacji zewnętrznej wstępnej wersji produktu finalnego w ramach projektu pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” (nr umowy o dofinansowanie projektu: UDA-POKL.04.01.01-00-279/11-00).

Przedmiotem ewaluacji, której wyniki zostały zaprezentowane w niniejszym raporcie ewaluacyjnym, jest wykonanie ewaluacji zewnętrznej wstępnej wersji produktu innowacyjnego

Raport ewaluacyjny jest wynikiem umowy nr 54/AGNITIO/279/POKL/2014 zawartej 1 sierpnia 2014 pomiędzy Pomorskim Uniwersytetem Medycznym w Szczecinie, a Izbą Rzemieślniczą Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Szczecinie.

W ramach niniejszego raportu stosowane będą naprzemiennie pojęcia „innowacyjnego modelu” oraz „wstępnej wersji produktu finalnego”, które należy rozumieć jako ogólne określenie przedmiotu ewaluacji rozumianego jako „nowy sposób działania, nowe metody działania, nowe podejście do rozwiązywania problemów grup docelowych. Produkt taki może być opracowywany oraz upowszechniany i włączany do głównego nurtu polityki/praktyki w ramach projektu innowacyjnego testującego lub też wyłącznie upowszechniany i włączany do głównego nurtu polityki/praktyki w ramach projektu innowacyjnego upowszechniającego. Produkt finalny musi posiadać konkretną formę (np. przewodnika, poradnika, programu kształcenia, itp.).”¹

1.1 Podstawa prawna ewaluacji

Ewaluacja wstępnej wersji produktu wypracowanego w ramach Projektu pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” realizowana jest na podstawie prawodawstwa krajowego oraz Unii Europejskiej, w tym w szczególności:

¹ Dokumentacja konkursowa Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki nr 1/POKL/4.1/innowacje/2011, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności z dnia 11 lipca 2006r.,
- Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006r. (Dz. U. 2006 Nr 277 poz. 1658),
- Systemu ewaluacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006 i Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013,
- Planu oceny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 z dnia 5 września 2007r.,

1.2 Definicja ewaluacji

Na potrzeby opracowania niniejszego raportu ewaluacyjnego przyjęto definicję ewaluacji rekomendowaną przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego tzn.:

Ewaluacja to inaczej osąd (ocena) wartości interwencji publicznej dokonany przy uwzględnieniu odpowiednich kryteriów (skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości) oraz standardów. Osąd dotyczy zwykle potrzeb, jakie powinny być zaspokojone w wyniku interwencji oraz osiągniętych efektów. Ewaluacja jest oparta na informacjach specjalnie w tym celu zebranych oraz zinterpretowanych za pomocą odpowiedniej metodologii²

Ewaluacja, której efektem jest przedmiotowy raport ewaluacyjny jest ewaluacją:

- zewnętrzną- prowadzona przez zewnętrzny i niezależny od Projektodawcy podmiot,
- produktu- zakres ewaluacji ogranicza się tylko i wyłącznie do zbadania produktu powstałego w wyniku realizacji projektu innowacyjnego testującego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- formatywną- „(...) jest nastawiona na poprawę i usprawnienie zarządzania oraz wdrażania interwencji publicznej przez osoby zarządzające; wspomaga bieżącą

² Wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego nr 6 w zakresie ewaluacji programów operacyjnych na lata 2007-2013, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

realizację przedsięwzięcia poprzez stałą analizę danych (ewaluacja on going: bieżąca, okresowa³)

1.3 Kontekst badania

Projekt pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” realizowany jest w ramach priorytetu IV Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Szkolnictwo Wyższe i Nauka”, Działanie 4.1 „Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy”, Poddziałanie 4.1.1 „Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni”. Projekt jest realizowany w terminie 01.12.2012r., a 30.11.2015r.

Harmonogram realizacji projektu⁴

L.P.	Nazwa zadania	2012	2013r				2014r				2015r			
		r	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1.	Przeprowadzenie pogłębionej i szczegółowej analizy problemu	x	x											
2.	Opracowanie wstępnej wersji produktu oraz strategii wdrażania projektu innowacyjnego		x	x	x									
3.	Testowanie produktu					x	x	x	x					
4.	Analiza rzeczywistych efektów testowania produktu								x	x	x			
5.	Opracowanie ostatecznej wersji produktu finalnego									x	x			
6.	Upowszechnienie produktu oraz włączenie go do głównego nurtu polityki											x	x	x

³ Mini przewodnik po ewaluacji projektów innowacyjnych POKL. Zalecenia Krajowej Instytucji Wspomagającej, Krajowa Instytucja Wspomagająca, Warszawa 2012.

⁴ Opracowanie własne na podstawie wniosku o dofinansowanie o sumie kontrolnej nr 486E-E67D-D131-6DE9

7.	Zarządzanie projektem	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
----	-----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Projekt pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” jest projektem innowacyjnym testującym, którego idea sprowadza się do rozpoczęcia procesu „polegającego na przekształceniu istniejących możliwości w nowe idee i wprowadzeniu ich do praktycznego zastosowania”⁵. Pojęcie projektu innowacyjnego testującego należy rozumieć jako „projekt, którego celem jest poszukiwania nowych, lepszych, bardziej efektywnych sposobów rozwiązywania problemów zidentyfikowanych w obszarach wsparcia EFS. Poprzez realizację innowacyjnego projektu wypracowuje się, upowszechnia i włącza do głównego nurtu polityki/praktyki nowe rozwiązania. Projekt innowacyjny nastawiony jest na badanie i rozwój oraz upowszechnianie i włączanie do polityki/praktyki konkretnych produktów służących rozwiązywaniu problemów grup docelowych, a nie wprost na rozwiązywanie tych problemów. Projekt innowacyjny nie tyle służy rozwiązywaniu problemów grupy docelowej, co wypracowaniu nowych modelowych narzędzi, przy zastosowaniu których problemy grup docelowych będą mogły być bardziej skutecznie rozwiązywane”⁶.

Innowacją w ramach przedmiotowego projektu jest próba wdrożenia systemu monitoringu losów absolwentów regulowanych kierunków medycznych (kierunki: lekarski, lekarsko – dentystyczny, pielęgniarstwo, położniczy) przez uczelnie wyższe kształcące w w/w zakresie na terenie Polski przy współpracy z branżowymi instytucjami takimi jak np. Naczelna Izba Lekarska, Okręgowe Izby Lekarskie, Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych, Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych, Centrum kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego. Instytucje te, ze względu na realizowane działania statutowe, są niezwykle cennym źródłem informacji w zakresie pomiaru efektywności edukacji uczelni wyższych kształcących w zakresie regulowanych kierunków medycznych, gdyż agregują szczegółowe dane dot. przebiegu kariery zawodowej (np. odbyty staże, szkolenia, kursy, miejsca zatrudnienia) każdej czynnej zawodowo pielęgniarki, położonej, lekarza, dentysty etc. Inną w ramach przedmiotowego projektu jest zatem stworzenie specjalistycznego mechanizmu czerpiącego dane:

⁵ Projekty innowacyjne. Poradnik dla projektodawców Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Krajowa Instytucja Wspomagająca, Warszawa 2011.

⁶ Dokumentacja konkursowa Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki nr 1/POKL/4.1/innowacje/2011, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

- z baz danych branżowych instytucji medycznych,
- z wyników badań jakościowych realizowanych z wykorzystaniem autorskich narzędzi badawczych,

które to następnie zostaną poddane zautomatyzowanej analizie, czego efektem będzie przetworzona informacja o jakości i rynkowości realizowanej edukacji na danej uczelni wyższej realizującej kształcenie w ramach regulowanych kierunków medycznych. Rozwiązanie to jest pionierskie w skali kraju, gdyż nikt inny dotychczas nie podjął nawet próby wdrożenia podobnego systemu

Stąd też mając na uwadze powyższe, główny cel projektu pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” został skonstruowany w następujący sposób:

Poprawa do 11.2015 zdolności 40 uczelni wyższych, które kształcą w regulowanych zawodach medycznych (skrót UWKwRZM) na terenie Polski do podniesienia jakości kształcenia oraz lepszego dostosowania swojej oferty kształcenia do potrzeb gospodarki poprzez opracowanie, przetestowanie, upowszechnienie i włączenie do polityki jednego innowacyjnego, branżowego modelu realizacji monitoringu losów absolwentów regulowanych kierunków medycznych.

Celami szczegółowymi zaś są:

- podniesienie do 11.2015 potencjału adaptacyjnego 40 uczelni wyższych prowadzących kształcenie w zakresie regulowanych zawodów medycznych (jakość i adekwatność oferty edukacyjnej) poprzez wyposażenie je w innowacyjne narzędzia i metodyki do realizowania skutecznego procesu monitoringu losów absolwentów,
- podniesienie do 11.2015 wśród kadry kierowniczej 40 uczelni wyższych kształcących w regulowanych kierunkach medycznych umiejętności dostosowywania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy w oparciu o wyniki dostarczone z innowacyjnego modelu monitoringu losów absolwentów,
- podniesienie do 11.2015 poziomu znaczenia (uwzględniania) roli monitoringu losów absolwentów w skutecznym procesie zarządzania, usprawniania i dostosowania oferty edukacyjnej dokonywanym przez kadre kierowniczą 40 uczelni wyższych kształcących w regulowanych kierunkach medycznych.

1.4 Grupy docelowe produktu

W ramach projektu innowacyjnego testującego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wyróżniamy 2 kategorie podmiotów objętych oddziaływaniem wypracowanego produktu:

- użytkownicy produktu (osoba prawna/fizyczna, wykorzystująca/stosująca w praktyce wypracowany innowacyjny produkt oraz jego narzędzia⁷),
- odbiorcy produktu (osoba prawna/fizyczna będąca beneficjentem działań realizowanych w wyniku wdrożenia innowacyjnego produktu oraz jego narzędzi⁸).

Zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie (suma kontrolna nr 486E-E67D-D131-6DE9) oraz Strategii Wdrażania Projektu Innowacyjnego Testującego użytkownik produktu został zdefiniowany jako uczelnia wyższa kształcąca w regulowanych kierunkach medycznych (kierunki: lekarski, lekarsko – dentystyczny, pielęgniarstwo, położniczy). Odbiorca produktu zaś został zdefiniowany jako studenci uczelni wyższych (kierunki: lekarski, lekarsko – dentystyczny, pielęgniarstwo, położniczy) przygotowujący się do wykonywania regulowanych zawodów medycznych.

2. Przedmiot ewaluacji

Przedmiotem ewaluacji jest wstępna wersja produktu innowacyjnego opracowana w ramach projektu pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi”. Innowacyjny model składa się z pięciu zeszytów:

- Zeszyt I „Zintegrowany model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi”

Niniejsza część jest wprowadzeniem do tematyki związanej z wdrażaniem innowacyjnego modelu niezbędną do zapoznania się przed przystąpieniem do wdrażania innowacyjnego modelu. Definiuje ona podstawowe pojęcia w przedmiotowym obszarze takie jak: zawód regulowany, standardy kształcenia (regulowanych kierunków medycznych); oraz przywołuje dobre praktyki z wybranych krajów Europy Zachodniej i USA w zakresie rozwiązań

⁷ Projekty innowacyjne. Poradnik dla projektodawców Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Krajowa Instytucja Wspomagająca, Warszawa 2011.

⁸ Ibidem.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

monitoringu losów absolwentów. Zeszyt I zawiera również argumenty przemawiające za koniecznością prowadzenia monitoringu losów absolwentów regulowanych kierunków medycznych przez uczelnie wyższe w Polsce w kontekście: dostosowywania oferty uczelni wyższych do potrzeb rynku usług medycznych, podnoszenia jakości kształcenia, korzyści odnoszonych przez medyczne samorzady, rozwoju branży usług medycznych w Polsce. Na szczególną uwagę zasługuje jednak rozdział III, który szczegółowo opisuje logikę interwencji innowacyjnego modelu poprzez wskazanie głównych podmiotów systemu monitoringu (uczelnia wyższa, okręgowe samorzady medyczne, pracodawcy i absolwenci), opis składowych innowacyjnego modelu (5 zeszytów), wskazanie płaszczyzn funkcjonowania innowacyjnego modelu oraz zależności zachodzącymi pomiędzy poszczególnymi podmiotami. Zeszyt I traktuje również o wypracowanym autorskim systemie informatycznym (opis funkcjonalności i jego możliwości technicznych), który jest niezbędny aby pozyskiwać, przechowywać, przetwarzać i wreszcie generować dane i informacje z monitoringu losów absolwentów regulowanych kierunków medycznych.

- Zeszyt II „Akty prawne pozwalające na współdziałanie uczelni wyższych kształcących w regulowanych kierunkach medycznych z okręgowymi izbami lekarskimi i okręgowymi izbami pielęgniarek i położnych w zakresie przepływu, uzupełniania i wymiany informacji o losach absolwentów”

Zeszyt II w całości został poświęcony aspektom prawnym dotyczącym możliwości współpracy uczelni wyższych kształcących w zakresie regulowanych kierunków medycznych a okręgowymi samorządami medycznymi tzn. okręgowymi izbami lekarskimi oraz okręgowymi izbami pielęgniarek i położnych. Istotą owej współpracy jest możliwość czerpania danych (zgodnie z zapisami ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry z 27 września 2011r. oraz ustawy o zawodach pielęgniarek i położnych z dnia 15 lipca 2011r.) przez uczelnie medyczne z rejestrów branżowych samorządów medycznych. Zeszyt II zawiera więc wzory aktów prawnych (dla obu stron umowy) umożliwiających i precyzujących szczegółowe zasady współpracy uczelni wyższych z okręgowymi samorządami medycznymi.

- Zeszyt III „Narzędzia badawcze uzupełniające innowacyjny model monitoringu losów absolwentów regulowanych kierunków medycznych (wraz z instrukcją stosowania i interpretacji) oparty na danych gromadzonych przez okręgowe izby lekarskie i okręgowe izby pielęgniarek i położnych”

Zeszyt III w pierwszych dwóch rozdziałach zawiera szczegółową metodologię prac procesu budowania narzędzi badawczych wykorzystywanych do monitoringu losów absolwentów kierunków kształcących w regulowanych zawodach medycznych oraz instrukcję ich

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

stosowania. W rozdziale 3 i 4 znajdują się opracowane już gotowe narzędzia badawcze, w ramach których poszczególne pytania zostały opatrzone merytorycznymi komentarzami dotyczącymi tego w jakim kontekście należy je interpretować i rozpatrywać.

- Zeszyt IV „System informatyczny (opis, architektura, kod programu, płyta instalacyjna, instrukcja instalacji i obsługi) wspomagający przepływ, gromadzenie informacji, a także zautomatyzowane dokonywanie wstępnej analizy wyników”

Zeszyt IV opisuje funkcjonalność systemu informatycznego AGNITIO rozumianego jako narzędzie służące do pozyskiwania, gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywania informacji w sposób zautomatyzowany na podstawie danych pozyskiwanych z Okręgowych Izb Lekarskich i/lub Okręgowych Izb Pielęgniarek i Położnych oraz badań ankietowych. Ta część innowacyjnego modelu zawiera cały zestaw praktycznych informacji począwszy od wytycznych technicznych dla informatyków instalujących system AGNITIO na serwerach Użytkowników (uczelni wyższych kształcących w kierunkach regulowanych zawodów medycznych), a zakończywszy na prostym i przyjaznym opisie najważniejszych funkcjonalności systemu.

- Zeszyt V „Narzędzia wsparcia procesu implementacji modelu monitoringu losów absolwentów regulowanych kierunków medycznych”

Innowacyjny model, aby był skuteczny, musi zawierać szereg narzędzi wspierających jego efektywne wdrażanie. Stąd też Zeszyt V jest zbiorem zunifikowanych narzędzi, którymi Użytkownik innowacyjnego modelu może się posługiwać. Są to m. in.:

- Wzór regulaminu monitorowania karier zawodowych absolwentów kierunków studiów, na których odbywa się kształcenie w regulowanych zawodach medycznych wraz z załącznikami (wzory: deklaracji uczestnictwa w badaniu absolwentów regulowanych kierunków medycznych, ankiet kierowanych do absolwentów uczelni),
- Wzór uchwały senatu w sprawie zaopiniowania porozumienia o współpracy z Okręgową Izbą Lekarzy/Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów uczelni,
- Zgoda kandydata studiów I/II stopnia na monitorowanie jego kariery zawodowej po zakończeniu studiów,
- Zobowiązanie kandydata (np. na studia podyplomowe) do przedkładania aktualnych zaświadczeń z Okręgowej Izby Lekarskiej/Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych,
- Szkolenie E-learningowe z wideo instruktażami prezentującymi sposoby realizacji działań monitoringu losów absolwentów

3. Metodologia badania

3.1 Harmonogram ewaluacji zewnętrznej

Harmonogram badania ewaluacji zew. innowacyjnego modelu w ramach projektu pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” został zobrazowany w oparciu o metodę kamieni milowych:

LP	ETAP	TERMIN WYKONANIA
1.	Podpisanie umowy na realizację ewaluacji zewnętrznej	08.2014
2.	Spotkanie z zespołem projektowym Zleceniodawcy celem uszczegółowienia zakresu ewaluacji oraz przekazania dokumentów	08.2014
3.	Zgromadzenie i usystematyzowanie danych niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji	08-09.2014
4.	Szczegółowa analiza zgromadzonych danych (jakościowa i ilościowa)	09-10.2014
5.	Ocena przeanalizowanych danych (sformułowanie wniosków i rekomendacji)	10-11.2014
6.	Utworzenie raportu z ewaluacji zewnętrznej produktu	10-11.2014
7.	Przekazanie finalnej wersji raportu Zleceniodawcy	11.2014

3.2 Materiał badawczy

Ewaluacja zewnętrzna wstępnej wersji innowacyjnego produktu odbyła się w oparciu o następujące dokumenty przekazane przez Zamawiającego:

- wniosek o dofinansowanie przedmiotowego projektu o sumie kontrolnej 486E-E67D-D131-6DE9,
- strategia wdrażania projektu innowacyjnego testującego,
- raport z ewaluacji wewnętrznej innowacyjnego modelu,
- innowacyjny model (szerzej opisany w pkt 2),
- raporty miesięczne testerów (użytkowników) wraz z załącznikami,
- karty wywiadu z testerami (użytkownikami),

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- podsumowujący proces testowania (użytkowników) dokument rekomendujący zmiany w produkcji,
- raporty miesięczne testerów (odbiorców) wraz załącznikami,
- raporty miesięczne testerów (użytkowników) wraz z załącznikami,
- karty wywiadu z testerami (użytkownikami)
- pakiet rekomendacji zmian produktu wypracowany w procesie testowania,
- raporty prowadzących warsztaty z testerami,
- raporty okresowe (miesięczne) specjalisty ds. testowania,
- dokumenty sprawozdawczości okresowej prowadzonej przez zespół zarządzający projektem,
- oraz inne mniej istotne.

3.3 Cele ewaluacji zewnętrznej

Głównym celem badania realizowanego w ramach ewaluacji zewnętrznej innowacyjnego modelu wypracowanego w ramach projektu „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” jest:

ocena wstępnej wersji innowacyjnego modelu w oparciu m. in. o analizę rzeczywistych efektów testowania w odniesieniu do grup docelowych, możliwości jego wdrożenia i upowszechnienia w głównym nurcie oraz wypracowanie pakietu rekomendacji w zakresie wprowadzenia potencjalnych ulepszeń/usprawnień.

Ewaluacja produktu opierać się będzie na jego weryfikacji pod kątem następujących kryteriów ewaluacyjnych:

- **Skuteczność** – kryterium określa czy wypracowany produkt przynosi oczekiwane korzyści grupom docelowym poprzez jego praktyczne zastosowanie. Ponadto w ramach przedmiotowego kryterium weryfikowana będzie możliwość zwiększenia skuteczności proponowanych metod z uwzględnieniem warunków, które musiały być spełnione, ażeby było to możliwe.
- **Efektywność** – kryterium określa czy wypracowany produkt jest lepszy od dotychczas stosowanych rozwiązań oraz przede wszystkim czy nakład środków w stosunku do osiągniętych rezultatów jest adekwatny (tzw. efektywność finansowa). W ramach przedmiotowego kryterium oceniana będzie również wysokość nakładów (głównie finansowych) niezbędnych do wdrożenia produktu. Im koszty będą wyższe, tym ocena będzie niższa.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- **Użyteczność/trafność** – kryterium określa czy wypracowany produkt jest zgodny z aktualnymi potrzebami grup docelowych.
- **Trwałość** – kryterium określa czy w jakim stopniu prawdopodobne jest, że wypracowany produkt będzie funkcjonował po zakończeniu projektu.

3.4 Pytania badawcze

W ramach prowadzonej ewaluacji zewnętrznej zakłada się postawienie następujących pytań badawczych:

- Czy „innovacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” przynosi oczekiwane korzyści jego użytkownikom (uczelnie wyższe kształcące w zakresie regulowanych kierunków medycznych) oraz odbiorcom (studenci regulowanych kierunków medycznych)?
- Czy metody interwencji „innovacyjnego modelu monitoringu losów absolwentów realizowanego przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” są skuteczne oraz czy istnieje obszar do wdrożenia usprawnień/modyfikacji do podniesienia skuteczności jego oddziaływania? (jeżeli tak, to jakie przesłanki muszą być spełnione, aby było to możliwe?)
- Czy „innovacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” jest lepszy od rozwiązań stosowanych na polskim rynku w przedmiotowym zakresie?
- Jaki jest potencjał wdrożeniowy „innovacyjnego modelu monitoringu losów absolwentów realizowanego przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” w uczelniach kształcących w zakresie regulowanych zawodów medycznych, rozumiany pod kątem wielkości nakładów (w tym m. in. finansowych) niezbędnych do jego efektywnego wdrożenia?
- Czy „innovacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” jest zgodny z potrzebami jego użytkowników (uczelnie wyższe kształcące w zakresie regulowanych kierunków medycznych) oraz odbiorców (studenci regulowanych kierunków medycznych)?
- Jaki jest stopień prawdopodobieństwa, iż „innovacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” będzie funkcjonował po zakończeniu realizacji projektu?

3.5 Metody i narzędzia badawcze

W ramach prowadzonej ewaluacji zewnętrznej innowacyjnego modelu wypracowanego w ramach projektu „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” zakłada się wykorzystanie metody badawczej Mixed Method Reaserch tzw. „metoda mieszana”. Jej istota polega na interdyscyplinarnym podejściu łączącym zarówno metody jakościowe jak i ilościowe. Proponowana metoda badawcza postuluje wieloaspektowe rozpatrywanie problemów badawczych. Podejście to wydaje się być rozwiązaniem najbardziej optymalnym ze względu na duży stopień interdyscyplinarności i złożoności przedmiotu badań, który swoim zakresem tematycznym dotyka wiele różnorodnych dziedzin takich jak np. nauki o zdrowiu, medycyna, prawo, statystyka, informatyka oraz wiele innych. Mając na uwadze powyższe przewiduje się wykorzystanie następujących narzędzi badawczych:

- Analiza jakościowa (zakres badania: wstępna wersja produktu innowacyjnego)
- Analiza dokumentów projektowych
 - Wniosek o dofinansowanie,
 - Strategia Wdrażania Projektu Innowacyjnego Testującego,
 - Materiały informacyjno – promocyjne projektu,
 - Materiały dot. innowacyjnego modelu,
 - Raporty i sprawozdawczość okresowa,
 - oraz inne mniej istotne
- Ankietowanie kwestionariuszami zespołu projektowego: łącznie przebadanych zostanie 4 członków zespołu projektowego,
- Ankietowanie kwestionariuszami zespołu opracowującego merytorycznie innowacyjny model: łącznie przebadanych zostanie 12 osób,
- Wywiady indywidualne:
 - 4 testerów (użytkowników),
 - 3 pracowników Projektodawcy stanowiących zespół zarządzający projektem.

4. Badania

Przeprowadzenie ewaluacji zewnętrznej innowacyjnego modelu wypracowanego w ramach projektu pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” zostało podzielone na 4 działy tematyczne odnoszące się do kryteriów ewaluacyjnych tzn.:

- skuteczność,
- efektywność,
- użyteczność/trafność,
- trwałość innowacyjnego modelu,

które to stanowią jednocześnie podrozdziały niniejszego rozdziału w raporcie ewaluacyjnym. Zastosowana konstrukcja logiczna prezentacji wyników ewaluacji zewnętrznej pozwoli w sposób systematyczny oraz przejrzysty zobrazować stopień osiągnięcia poszczególnych kryteriów ewaluacyjnych oraz odpowiedzieć na pytania badawcze.

Każdy podrozdział zawierał będzie w pierwszej kolejności wyniki z badań własnych przeprowadzonych w ramach ewaluacji zewnętrznej otrzymanego materiału badawczego, aby w następnie tam gdzie będzie to możliwe skonfrontować je z wnioskami uzyskanymi w toku realizacji procesu ewaluacji wewnętrznej. Niniejsze podejście wpłynie na zachowanie dużego stopnia obiektywizmu i umożliwi pozyskania rzetelnej i wiarygodnej informacji z całego procesu testowania wstępnej wersji produktu finalnego.

Badaniom własnym w ramach ewaluacji zewnętrznej poddane zostały następujące grupy respondentów: 3 członków zespołu projektowego (badanie ankietowe), 12 osób stanowiących zespół merytorycznie opracowujący innowacyjny model (badanie ankietowe), 4 testerów/użytkowników (wywiad indywidualny), zespół zarządzający projektem (wywiad indywidualny). Za szczególne istotne informacje uważa się te, które pozyskane zostały od 4 testerów, będącymi osobami zupełnie niezależnymi od Projektodawcy i jednocześnie posiadające bogatą wiedzę w zakresie praktycznych aspektów funkcjonowania uczelni wyższych kształcących w zakresie regulowanych zawodów medycznych.

4.1 Skuteczność innowacyjnego modelu

Pierwsze pytanie jakie zostało postawione wszystkim czterem grupom respondentów dotyczyło czytelności i stopnia zrozumienia innowacyjnego modelu. Na zadane pytanie „Czy treść jak i założenia innowacyjnego modelu są w pełni zrozumiałe i czytelne?” padały następujące odpowiedzi:

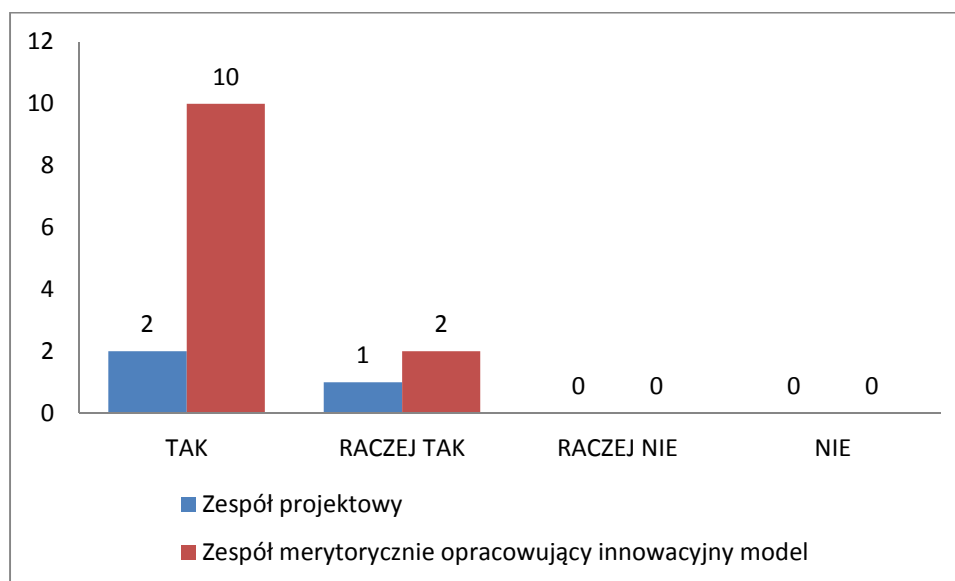

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wykres nr 1. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model na temat czytelności i stopnia zrozumienia innowacyjnego modelu

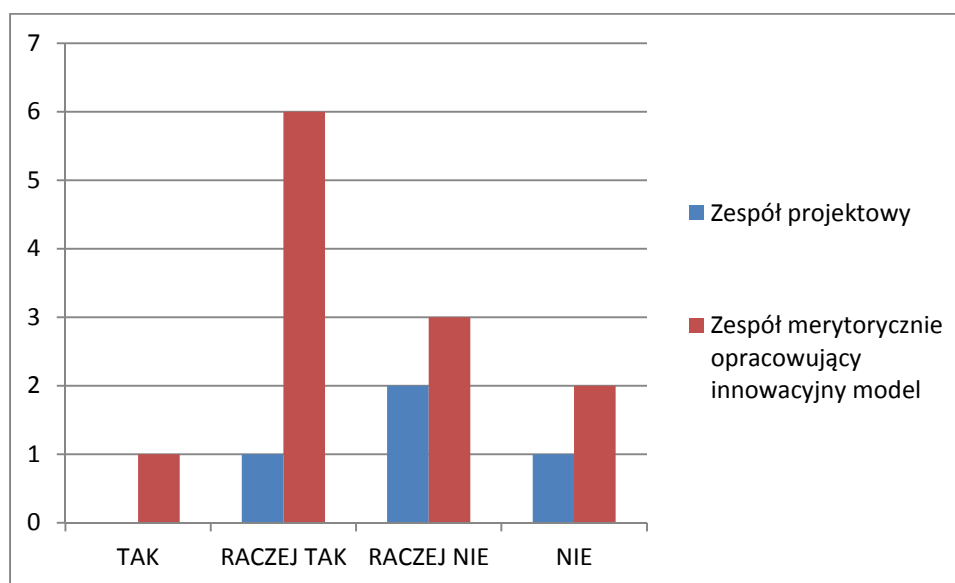
W podobnym tonie wypowiadali się respondenci indywidualnego wywiadu, którzy wskazywali, iż innowacyjny model i jego treści są czytelne i zrozumiałe i nie budzą żadnych zastrzeżeń w kwestii formy przekazu. Raport z ewaluacji wewnętrznej wskazuje, iż każdy z pięciu zeszytów jest prosty i czytelny w odbiorze (Zeszyt I- 90,91%, Zeszyt II- 100%, Zeszyt III- 100%, Zeszyt IV- 100%, Zeszyt V- 100%). Tylko jedna osoba spośród jedenastu miała wątpliwości co do czytelności Zeszytu I. Tak niski odsetek negatywnych odpowiedzi (9,09%) uznaje się za nieistotny.

Biorąc pod uwagę powyższe wyniki oraz analizę materiału źródłowego (innowacyjnego modelu złożone z pięciu zeszytów) można stwierdzić, iż tekst oraz wszystkie inne materiały innowacyjnego modelu (wykresy, szkolenie e-learningowe, system informatyczny itp.) zostały skonstruowane w sposób czytelny, prosty, zrozumiały i niebudzący żadnych zastrzeżeń. Nawet trudne pojęcia/fragmenty/narzędzia/zagadnienia opisane są w sposób przystępny i zrozumiały.

Następne pytanie jakie zostało zadane respondentom dotyczyło objętości innowacyjnego modelu rozumianej pod kątem obszerności i szczegółowości opisów, ilości wypracowanych narzędzi. Na zadane pytanie „Czy objętość innowacyjnego modelu (rozumiana jako obszerność i szczegółowość opisów, ilość wypracowanych narzędzi etc.) jest odpowiednia?” padały następujące odpowiedzi:

Wykres nr 2. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model na temat objętości innowacyjnego modelu rozumianej jako obszerność i szczegółowość opisów, ilość wypracowanych narzędzi

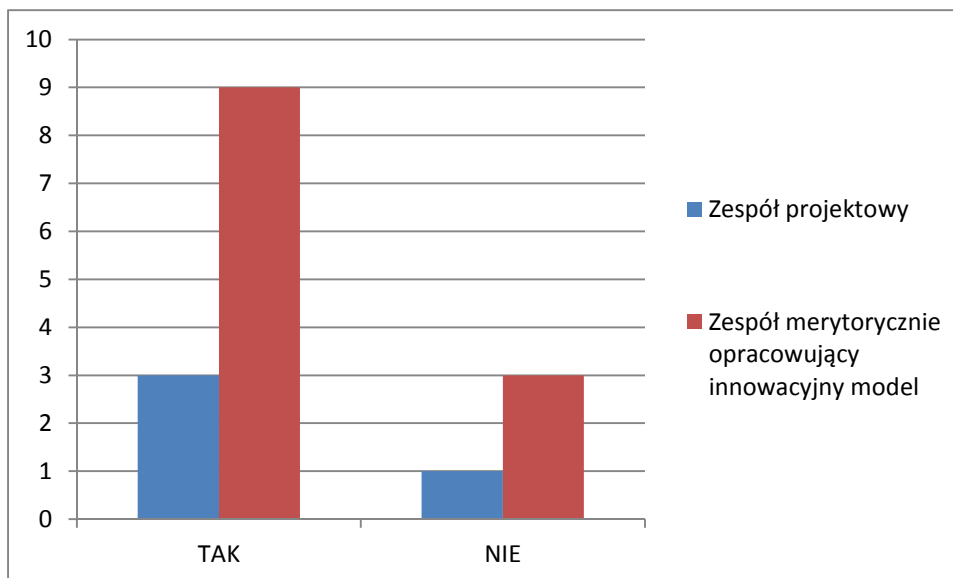
Odbiorcy indywidualnego wywiadu wskazywali zaś, że:

- „innowacyjny model można by skrócić bez uszczerbku na jego merytoryce”,
- „niektóre opisy w poszczególnych Zeszytach są zbędnie rozbudowane”
- „informatyczny kod znajdujący się w Zeszycie IV jest zupełnie zbędny, gdyż nie wnosi żadnej wartości merytorycznej, zważywszy że kod dostępny jest również na płycie instalacyjnej informatycznego systemu”

Wszystkie odpowiedzi udzielane przez respondentów indywidualnego wywiadu swoim zakresem merytorycznym wpisują się w te w/w. Udzielone odpowiedzi zostały uszczegółowione w następujących dwóch pytaniach zadanych wszystkim czterem grupom respondentów. Dotyczyły one wyrażenia opinii na temat tego czy któryś z elementów Zeszytów jest zbędny (pierwsze pytanie) i/lub wymaga doprecyzowania/uzupełnienia/uściślenia (pytanie drugie):

Wykres nr 3. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca wskazania zbędnych elementów Zeszytów innowacyjnego modelu

Respondenci, którzy zaznaczyli odpowiedź „TAK” zostali poproszeni o wskazanie konkretnych elementów, które należałoby usunąć z treści innowacyjnego modelu. Wskazano, iż należy usunąć:

- usunąć rozdział I i II Zeszytu I innowacyjnego modelu,
- usunąć kod informatyczny zawarty w Zeszycie IV,
- usunąć bibliografię z Zeszytów innowacyjnego modelu.

W przypadku wywiadów indywidualnych padały następujące sugestie względem innowacyjnego modelu:

- „należy się zastanowić nad usunięciem rozdziału I i II Zeszytu I, który ma charakter mocno teoretyczny i stanowi jedynie wprowadzenie do problemu, który jest bardzo dobrze znany uczelniom wyższym kształcącym w zakresie regulowanych kierunków medycznych. Stąd też poruszanie kwestii oczywistych dla użytkowników innowacyjnego modelu wydaje się być zupełnie zbędne”
- „należy usunąć rozdział III Zeszytu V tzn. Podręcznik „Strategiczne zarządzanie uczelnią wyższą z uwzględnieniem zmieniającej się struktury socjo-ekonomicznej kraju, zasad równościowych oraz informacji pochodzących z systemu monitoringu losów zawodowych absolwentów”, który w wielu miejscach stanowi powtórzenie treści merytorycznych zawartych we wcześniejszych częściach innowacyjnego modelu”

- „należy dokładnie przeanalizować wszystkie Zeszyty innowacyjnego modelu, bowiem niektóre teksty są nazbyt rozbudowane językowo i z powodzeniem mogłyby być skrócone bez uszczerbku dla ich wartości merytorycznej”
- „kod informatyczny zawarty w Zeszycie IV jest zbędny. Tak specjalistyczna i szczegółowa informacja może być przydatna tylko i wyłącznie informatykom instalującym system informatyczny”

Wnioski raportu z ewaluacji wewnętrznej wskazują, iż:

- „W Zeszytach występują powtórzenia. Są one zbyteczne. Należy je wyeliminować” (wniosek pokrywa się z uwagami respondentów badań ewaluacji zewnętrznej),
- ”Podręcznik „Strategiczne zarządzanie uczelnią wyższą z uwzględnieniem zmieniającej się struktury socjo-ekonomicznej kraju, zasad równościowych oraz informacji pochodzących z systemu monitoringu losów zawodowych absolwentów” według ewaluatora należałoby usunąć” (wniosek),
- „Wszelkie kody i struktury baz danych nie wnoszą do opisu nic istotnego i zrozumiałego dla pracowników uczelni, którzy będą odpowiedzialni za realizację badań” (informacja zawarta w raporcie z ewaluacji wewnętrznej pokrywa się z uwagami respondentów badań ewaluacji zewnętrznej)
- „Należy zastanowić się nad usunięciem modułu rynkowości kształcenia z innowacyjnego modelu w imię wcześniej przywoływanego „wyższego dobra”. Niestety uczelnie wyższe w obawie przed niekorzystnymi wynikami generowanymi przez tenże moduł mogą być niechętnie do wdrażania całości innowacyjnego modelu” (informacja ta nie znalazła odzwierciedlenia w badaniach z ewaluacji zewnętrznej)

Mając na uwadze powyższe informacje należy uznać, że innowacyjny model wymaga usprawnień w zakresie ograniczenia jego objętości. Wskazują na to nie tylko wyniki badań ilościowych, gdzie 8 spośród 16 ankietowanych uznało, że innowacyjny model jest zbyt rozbudowany, ale również wyniki analizy jakościowej, gdzie zarówno testerzy, zespół projektowy, zespół zarządzający projektem, zespół merytorycznie opracowujący innowacyjny model oraz autorzy raportu z ewaluacji zewnętrznej wskazują konkretne działania jakie należałoby podjąć w przedmiotowym zakresie. Analizując materiał źródłowy sugeruje się następujące rozwiązania:

- należy szczegółowo przeanalizować tekst wszystkich Zeszytów i skrócić zdania/fragmenty zbyt rozbudowane, jednakże przy zachowaniu ich wartości merytorycznej. Zbyt rozbudowana treść Zeszytów może działać

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

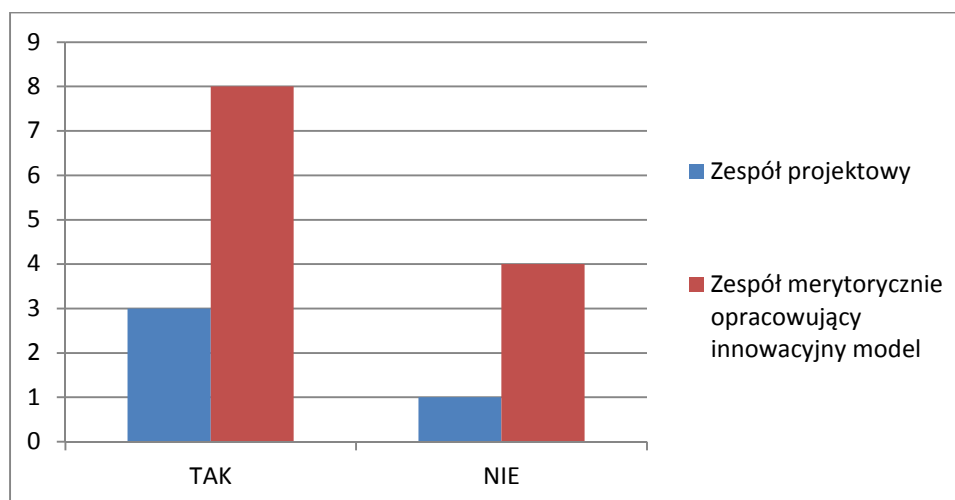
„odstrasżająco” na potencjalnych użytkowników, którzy będą wdrażać innowacyjny model w praktyce,

- należy usunąć kod informatyczny z Zeszytu IV z formy papierowej i umieścić go w postaci elektronicznego pliku na płycie wraz z systemem informatycznym,
- należy pozostawić zamieszczoną w Zeszytach bibliografię w niezmiennym kształcie. Jej znaczenie jest bardzo istotne dla potencjalnych użytkowników/odbiorców, którzy będą chcieli bardziej szczegółowo zgłębić daną kwestię innowacyjnego modelu. Brak bibliografii skutecznie to uniemożliwi, co może mieć negatywny wpływ na późniejsze upowszechnienia i wdrażanie do głównego nurtu,
- należy zastanowić się nad usunięciem/przeniesieniem na płytę CD (w formie elektronicznego pliku) rozdziału I i II w Zeszycie I. I i II rozdział mają charakter wprowadzający do obszaru problemowego jakim bez wątpienia jest monitoring losów absolwentów regulowanych kierunków medycznych. Jednakże słusznym wydaje się być argument, że podmioty, które korzystać będą z innowacyjnego modelu, doskonale te problemy znają, gdyż na co dzień się z nimi spotykają. Dlatego też poświęcenie 78str (tyle łącznie mają rozdziały I i II) w głównej części opisu innowacyjnego modelu wydaje się być zbędne,
- należy usunąć Podręcznik „Strategiczne zarządzanie uczelnią wyższą z uwzględnieniem zmieniającej się struktury socjo-ekonomicznej kraju, zasad równościowych oraz informacji pochodzących z systemu monitoringu losów zawodowych absolwentów” z Zeszytu V. Analiza materiału źródłowego innowacyjnego modelu wskazuje, iż podręcznik ten zawiera wiele powtórzeń z wcześniejszych Zeszytów i co do zasady nie wnosi silnej, nowej wartości merytorycznej,
- należy zastanowić się nad usunięciem modułu rynkowości kształcenia zawartego w systemie informatycznym. Autor raportu z ewaluacji wewnętrznej słuszenie wskazuje, iż w dobie niżu demograficznego i zaostrzającej się rywalizacji o studentów, uczelnie wyższe mogą się obawiać wdrażać rozwiązania bezpośrednio obnażające ich słabości. Bez wątpienia innowacyjny model pozbawiony tego modułu będzie nieco uboższy, ale mimo tego w dalszym ciągu będzie w pełni funkcjonalny (moduł rynkowości kształcenia jedynie przetwarza pozyskane przez system dane wg określonych algorytmów) i najprawdopodobniej chętniej wdrażany.

Następne pytanie, które zostało zadane wszystkim czterem grupom respondentów brzmiało: „Czy któryś z elementów Zeszytów (narzędzia, opisy itd.) w Państwa opinii wymaga doprecyzowania/uzupełnienia/uściślenia?”. Uzyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr 4. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca wskazania elementów Zeszytów innowacyjnego modelu, które należałyby doprecyzować/uzupełnić/uściślić.

Dodatkowo każdy respondent, który zaznaczył odpowiedź „TAK”, został poproszony o wskazanie jaki konkretnie element innowacyjnego modelu wymaga doprecyzowania/uzupełnienia/uściślenia. Wszystkie padające odpowiedzi usystematyzowano w następujące grupy:

- należy opracować tekst opisujący zalety korzystania z serwerów zewnętrznych,
- należy stworzyć „help desk” ułatwiający korzystanie z systemu informatycznego bezpośrednio z poziomu użytkownika systemu,
- należy stworzyć przykładowe wskaźniki do analizy uzyskiwanych przez system monitoringu losów absolwentów danych,
- należy przygotować opis procedur związanych z przetwarzaniem adresów mailowych dla celów monitoringu losów absolwentów, aby zachować pełną zgodność z ustawodawstwem w zakresie ochrony danych osobowych,
- należy zwiększyć zakres badań jakościowych poprzez dodanie nowych pytań stanowiących wzór, z którego każdy użytkownik (uczelnia wyższa) będzie mogła wybrać elementy najbardziej potrzebne.

W ramach wywiadów indywidualnych z zespołem zarządzającym projektem oraz testerami uzyskano poza w/w następujące informacje:

- „należy wprowadzić możliwość implementowania monitoringu losów absolwentów z poziomu nie tylko całej uczelni, ale również poszczególnych wydziałów”,
- „należy przekierować zadania dotyczące odpowiedzialności za monitoring losów absolwentów z biur karier na nowe ciało np. Uczelniany/Wydziałowy Zespół ds. Monitoringu”
- „należy uzupełnić narzędzia badania opinii pracodawców o większy zakres informacji”
- „należy stworzyć możliwość edytowania pytań (dodawania/usuwania/modyfikowania) w ankietach badawczych, ale przy zachowaniu dotychczasowego zestawu pytań”
- „należy stworzyć wzór raportu (na przykładzie fikcyjnych danych), który zawierałby przykładową logikę interpretacji danych uzyskiwanych z systemu monitoringu losów absolwentów”

Raport z ewaluacji wewnętrznej wymienia w swoich rekomendacjach następujące elementy jakie należałoby doprecyzować/uściślić/uzupełnić:

- „W treści opisowej produktu należałoby operować przykładami dobrych praktyk pochodzących z branżowych uczelni”,
- „Należy uzupełnić model o możliwość alternatywnego wdrażania produktu tylko na poziomie wydziałów. Takie rozwiązanie daje większą elastyczność i uniwersalizm tak potrzebny w sytuacjach gdy władze centralne uczelni nie będą chętne do podjęcia trudu realizacji procesu monitoringu”,
- „Rekomendowane jest uzupełnienie produktu o możliwość realizacji monitoringu również na innych kierunkach”,
- „Ze względu na fakt, że biura karier na uczelniach medycznych i zawodowych mają za małą kadre obciążoną wieloma obowiązkami, rekomendowane jest powołanie uczelnianych bądź wydziałowych zespołów z pracowników naukowych/dydaktycznych, którzy byliby odpowiedzialni za realizację procesu monitoringu losów absolwentów”
- „Należy zastąpić metodę zbierania informacji od pracodawców za pomocą elektronicznych, internetowych ankiet na bardziej efektywną tj. powołanie stosownego ciała przy uczelni i wydziale, który by składał się z pracodawców i przedstawicieli innych gremiów i zbierał się cyklicznie wspierając uczelnię poprzez dokonywanie opinii o skuteczności i rynkowości realizowanych procesów edukacyjnych”,

- Ze względu na problemy podczas procesu testowania związane z instalowaniem kluczowego dla procesu monitoringu narzędzia tj. systemu informatycznego należałoby ten proces przybliżyć w formie wideo-instruktażu.

Analizując w/w informacje pozyskane w procesie testowania i analizy rzeczywistych efektów testowania oraz materiał źródłowy, innowacyjny model wymaga nasienia usprawnień/modyfikacji/poprawek. Wskazuje to nie tylko liczba respondentów (11 na 16 osób widzi konieczność modyfikacji innowacyjnego modelu) wykazujących konieczność zmian, ale również ich opinie i sugestie sugerujące wdrożenie konkretnych zmian.

Bez wątplenia trafną uwagą wydaje się być konieczność wdrożenia rozwiązania umożliwiającego wdrożenie innowacyjnego modelu nie tylko z poziomu całej uczelni/rektora, ale również wydziału/dziekana. Rozwiązanie to było zgłaszane przez testerów zarówno w ramach prowadzonej ewaluacji wewnętrznej jak i zewnętrznej. Wpłynie ono korzystnie na zwiększenie potencjału wdrożeniowego innowacyjnego modelu, bowiem patrząc na strukturę decyzyjną uczelni wyższych w niektórych przypadkach (pokazał to proces testowania) łatwiej jest wdrożyć innowacyjny model na poziomie dziekanatu w wydziałach niż rektoratu w całej uczelni. Jednakże należy wziąć pod uwagę, że taka zmiana pociąga za sobą konieczność modyfikacji innych części innowacyjnego modelu, który funkcjonuje na zasadzie „systemu naczyń połączonych”, a mianowicie w szczególności należy:

- przystosować wszystkie akty prawne względem możliwości wdrożenia innowacyjnego modelu z perspektywy wydziału uczelni wyższej,
- zmodyfikować opisy i schematy w taki sposób, ażeby zawierały również wariant wdrożenia innowacyjnego modelu z perspektywy wydziału uczelni wyższej,
- zmodyfikować szkolenie e-learningowe dodając nowy aspekt możliwości wdrożenia innowacyjnego modelu,
- oraz inne wynikające ze specyfikacji Zeszytów innowacyjnego modelu.

Kolejną uwagą mając swoje uzasadnienie w danych uzyskanych w procesie testowania jest sugestia przeniesienia obowiązku zarządzania systemem monitoringu losów absolwentów z poziomu biura karier na nową jednostkę nazwaną roboczo „Uczelniany/Wydziałowy Zespół ds. Monitoringu”. Biura karier winny być prowadzone przez każdą uczelnię wyższą w Polsce. Zgodnie z ustawą z 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 2), akademickie biuro karier jest jednostką, która posiada szeroki zakres obowiązków rozumianych jako dostarczanie studentom i absolwentom szkoły wyższej informacji o rynku pracy i możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych, prowadzenie baz danych studentów i

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

absolwentów uczelni zainteresowanych znalezieniu pracy, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy etc. Tak szeroki zakres obowiązków, duża liczba klientów i ograniczone zasoby infrastrukturalno-kadrowe akademickich biur karier pozwalają mieć uzasadnione obawy czy te jednostki uczelniane będą w stanie skutecznie i efektywnie zarządzać systemem monitoringu losów absolwentów.

Ważnym aspektem poruszonym w procesie ewaluacji zewnętrznej jest kwestia zapewnienia pełnej zgodności innowacyjnego modelu z prawodawstwem krajowym w zakresie ochrony danych osobowych. Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej (art. 6, ust. 1). Zgodnie zapisami ustawy jak i interpretacją art. 6, ust. 1 Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, adres mailowy jest daną osobową i wymaga odpowiedniej ochrony. Innowacyjny model w swojej treści nie zawiera żadnych instrukcji, wytycznych w przedmiotowym zakresie, co znacząco ogranicza jego użyteczność. Stąd też należy zastanowić się nad opracowaniem odpowiednich dokumentów i procedur postępowania w aspekcie przestrzeni prawnej ochrony danych osobowych.

Osobną kwestią są uwagi względem aspektu informatycznego funkcjonowania innowacyjnego modelu. Pierwsza uwaga dotycząca konieczności stworzenia tekstu opisującego zalety korzystania z serwerów zewnętrznych, wynika z faktu, iż uczelnie wyższe bardzo często posiadają własne serwery (wszystkie 4 uczelnie biorące udział w procesie testowania korzystały z własnych serwerów), które z różnych względów (głównie finansowych) dalece odbiegają od standardów jakościowych obecnie funkcjonujących na rynku. W toku prowadzonych wywiadów indywidualnych uzyskano informację, iż decydenci uczelni wyższych uważają, że najlepszą i najbezpieczniejszą opcją jest posiadanie własnych serwerów niż outsourcing tej usługi z zewnątrz. To przekonanie sprawia jednak, iż koszty są wyższe a efektywność i bezpieczeństwo przechowywanych danych mniejsze. Stosowane w uczelniach wyższych rozwiązania informatyczne opierające się na własnych zasobach mają również wpływ na system informatyczny innowacyjnego modelu (trudności z instalacją i funkcjonowaniem np. na starej infrastrukturze). Stąd też dodanie krótkiej, rzetelnej informacji o zaletach korzystania z serwerów zewnętrznych może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie innowacyjnego modelu. Nieco inaczej rzecz się ma w przypadku postulatu utworzenia „help desku” w systemie informatycznym. Pomimo, iż w procesie testowania nie zgłaszano uwag względem braku czytelności i problemów z korzystaniem z informatycznego systemu, to jednak należy wziąć pod uwagę, iż każdy z testerów posiadał już umiejętność korzystania z komputera i Internetu w stopniu co najmniej dobrym, co znacząco ułatwiało korzystanie z wypracowanego narzędzia. Jednakże powyższa uwaga może mieć znaczenie w

przypadku osób o nieco mniejszych umiejętnościach. Wtedy to przydatnym wydaje się być „pomoc” wyświetlana w każdej zakładce na zasadzie „kliknięcia myszką” w ikonę znaku zapytania, po czym rozwijać się będzie informacja o tym jak korzystać z danej funkcjonalności informatycznego systemu. Takie rozwiązania są już standardem przy produkcji oprogramowania. Wdrożenie tego rozwiązania bez wątplenia przyczyni się do możliwości skutecznego korzystania przez szersze grono użytkowników systemu. Kolejnym aspektem poruszonym tym razem przez zespół zarządzający projektem były problemy z instalacją systemu informatycznego i sugestia zobrazowania całego procesu w formie video-instruktażu. Bez wątplenia instalacja systemu wymaga fachowej, informatycznej wiedzy specjalisty. Biorąc pod uwagę fakt, iż uczelnie dysponują różnymi możliwościami technicznymi i zespołami informatycznymi o różnym poziomie wiedzy/doświadczenia sensownym wydaje się być zobrazowanie (w postaci video-instruktażu) całego procesu instalacyjnego, zważywszy że poprawnie działający system informatyczny jest elementem niezbędnym do funkcjonowania całego systemu monitoringu losów absolwentów.

Jedną z kolejnych sugestii dotyczących modyfikacji innowacyjnego modelu jest ta dotycząca umożliwienia stosowania monitoringu losów absolwentów na innych kierunkach niebędących związanymi z kształceniem w zakresie regulowanych zawodów medycznych. Z punktu widzenia technicznej konstrukcji innowacyjnego modelu takie rozwiązanie jest możliwe relatywnie niewielkim nakładem pracy. Jako argument potwierdzający ten postulat podaje się potencjalną niechęć decydentów uczelni wyższych do wdrażanie więcej niż jednego systemu monitoringu losów absolwentów, gdyż ewaluowany innowacyjny model dotyczy tylko wąskiej grupy kierunków kształcących w regulowanych zawodach medycznych, a uczelnie wyższe w Polsce winny monitorować losy absolwentów wszystkich kierunków, a nie tylko wąskiego ich wycinka. Bezspornym jest również fakt, iż prowadzenie więcej niż jednego systemu monitoringu wiąże się z zwiększeniem kosztów (np. osobowych, infrastrukturalnych) w uczelnianych budżetach. Jednak z drugiej strony innowacyjny model jest narzędziem specjalistycznym i branżowym, który swoją skuteczność i innowacyjność oparł właśnie na zawężeniu grupy, którą monitoruje (więcej informacji na temat znajduje się we wniosku o dofinansowanie). Rozszerzenie zakresu oddziaływania innowacyjnego modelu o inne kierunki w istocie rzeczy nie pomniejszy jego poziomu skuteczności, a jedynie wprowadzi podział na kierunki, które będą monitorowane kompleksowo (kierunki kształcące w regulowanych zawodach medycznych) i te, które monitorowane będą z dużo większą powierzchownością, gdzie efektem będzie mniej precyzyjna informacja. Jest to kompromis, który rzeczywiście może pozytywnie wpłynąć na skuteczność oddziaływania innowacyjnego modelu w fazie wdrażania i upowszechniania, aczkolwiek wymaga głębszego zastanowienia się przez zespół zarządzający projektem.

Ważnym tematem poruszonym w prowadzonych badaniach okazały się być narzędzia badawcze i ich skuteczność. Jedną z pierwszych propozycji respondentów biorących udział w badaniach ankietowych kiedy była poruszana tematyka narzędzi badawczych innowacyjnego modelu, było rozszerzenie i rozbudowanie obszarów tematycznych oraz zakresu informacji możliwych do pozyskania. W praktyce miałyby to wyglądać w ten sposób, że innowacyjny model już w fazie początkowej powinien dysponować znacznie szerszym zestawem pytań (np. do studentów) niż ma to miejsce w wstępnej wersji produktu innowacyjnego. Każda uczelnia wdrażająca innowacyjny model miałaby wtedy możliwość samodzielnego wyboru poszczególnych pytań w ankietach wysyłanych do absolwentów uczelni, a co za tym idzie możliwy byłby wybór tematyki i jej zakresu stosowanie do własnych potrzeb. Takie podejście wydaje się być słuszne ze względu na dwa aspekty. Pierwszym z nich jest sama nowelizacja z dnia 18 marca 2011 (Dz. U. Nr 84, poz. 455) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), która nakłada na uczelnie wyższe obowiązek monitorowania kariery zawodowej swoich absolwentów nie dając żadnych wytycznych i narzędzi, ale zostawiając dużo miejsca w kontekście sposobu realizacji tegoż obowiązku. Drugim nieco mniej istotnym aspektem jest już mocno zakorzeniona zasada autonomiczności uczelni, które mają relatywnie dość dużo swobody w sposobie realizacji własnych działań, a w tym także monitoringu losów swoich absolwentów. Oba te argumenty dodatkowo wzmacniają sensowność propozycji opierającej się na założeniu możliwości dodawania nowych pytań tworzonych już przez konkretne uczelnie wdrażające innowacyjny model. Inną sugestią wartą rozważenia jest propozycja stworzenia wzoru raportu (w oparciu o fikcyjne „treningowe” dane), który zawierałby wytyczną w zakresie właściwej interpretacji pozyskanych z systemu monitoringu losów absolwentów danych. Takie rozwiązanie stanowiłoby ułatwienie dla użytkowników i wpłynęłoby pozytywnie na poprawne i właściwe interpretowanie uzyskiwanych danych. Stąd też biorąc pod uwagę intencję ustawodawcy, charakter i specyfikę działalności uczelni wyższych przedstawione powyżej propozycje 9dot. narzędzi badawczych) wydają się w pełni zasadne i warte zaimplementowania do ostatecznej wersji produktu finalnego. Wdrożenie tychże rozwiązań rodzi również konkretne implikacje polegające na dokonaniu modyfikacji nie tylko treści Zeszytów, ale również ingerencji programisty w system informatyczny i zaprojektowanie nowych funkcjonalności.

Interesującą propozycją wydaje się być ta, która została w raporcie z ewaluacji wewnętrznej dotycząca rezygnacji ankietowania pracodawców drogą elektroniczną na rzecz utworzenia nowego ciała/gremium doradczego złożonego z przedsiębiorców funkcjonującego przy wydziale/uczelni, którzy w ramach cyklicznych spotkań przekazywaliby konkretne informacje na potrzeby funkcjonowania systemu monitoringu losów absolwentów. Podczas realizacji indywidualnych wywiadów testerzy sygnalizowali duże problemy związane z niskim odsetkiem powracających wypełnionych ankiet ze strony pracodawców. Rzeczywiście

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

propozycja utworzenia nowego ciała wydaje się być alternatywą, jednak budzącą wątpliwości (jeżeli pracodawcy nie mają czasu, żeby wypełnić ankiety to czy znajdą go na udział w cyklicznych spotkaniach?). Wdrożenie takiego rozwiązania wymagać będzie opracowania stosowanych protokołów postępowania i przekształcenia niektórych części innowacyjnego modelu (np. systemu informatycznego- usunięcie modułu ankiet dla pracodawców). Stąd też rekomenduje się ponowne rozważanie przedmiotowej propozycji.

Ostatnią w tym bloku sugestią jest ta związana z postulatem włączania w innowacyjny model przykładów dobrych praktyk i z innych branżowych uczelni. Niektóre elementy monitoringu losów absolwentów jak np. badania ankietowe, współpraca z pracodawcami; są narzędziami wykorzystywanymi w podobny sposób na różnych uczelniach. W zależności od uczelni efekty bywają różne. Powyższa uwaga jednak wydaje się być słuszną. Innowacyjny model pomimo że jako rozumiany jako całość jest bez wątpienia innowacyjny i unikatowy w skali kraju. Jednak poszczególne jego elementy bywają zbieżne z innymi rozwiązaniami wdrażanymi w innych uczelniach. Przywoływanie najlepszych i najbardziej skutecznych praktyk np. współpracy z pracodawcami, daje potencjalnemu użytkownikowi większą swobodę i możliwości wyboru najlepszego dla niego rozwiązania w przedmiotowej materii.

Piąte pytanie jakie zostało zadane wszystkim czterem grupom respondentów dotyczyło przystępności, poprawności stylistycznej i językowej. Na zadane pytanie „Czy tekst Zeszytów jest napisany w sposób przystępny, wolny od błędów stylistycznych, językowych itp.?” uzyskano następujące odpowiedzi:

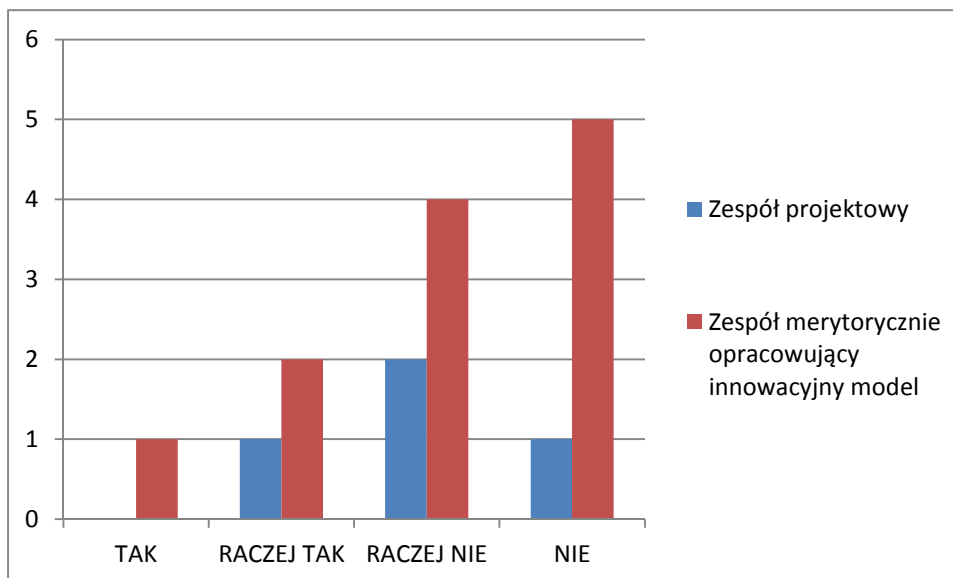
Wykres nr 5. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca przystępności oraz poprawności stylistycznej, językowej itp. Zeszytów innowacyjnego modelu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

W podobnym tonie wypowiadały się osoby biorące udział w wywiadzie indywidualnym, które wskazywały, że:

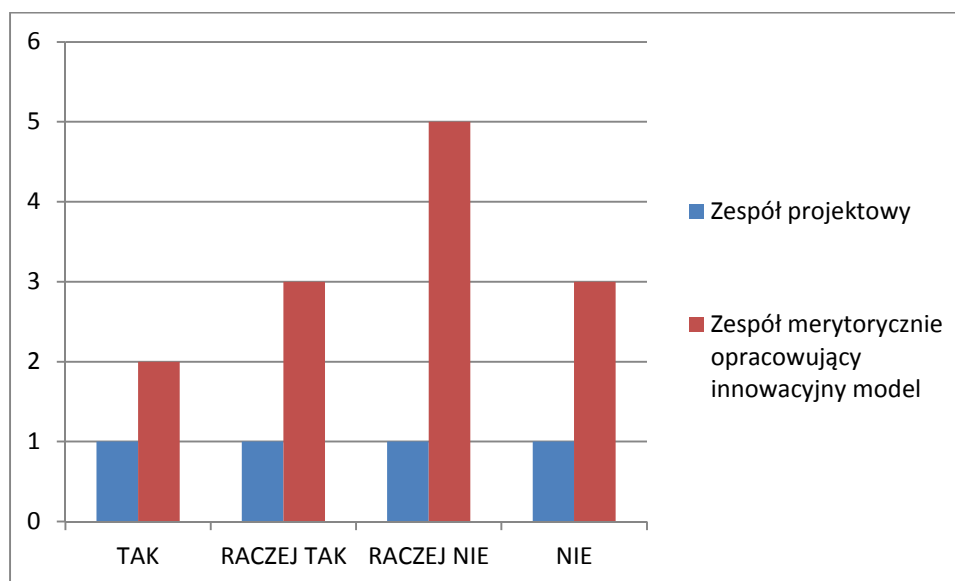
- „innowacyjny model zawiera szereg błędów stylistycznych”,
- „interpunkcja tekstu wymaga zdecydowanej korekty”,
- „pojawiają się błędy językowe”,
- etc.

Wyniki badań jak i analiza materiału źródłowego wskazują, iż innowacyjny model wymaga całościowej korekty językowej, stylistycznej, interpunkcyjnej. Podobny wniosek znalazł się w raporcie z ewaluacji wewnętrznej. Podczas prowadzenia wywiadów, żaden z respondentów nie miał zastrzeżeń co do przystępności poszczególnych Zeszytów. Jednocześnie zespół zarządzający projektem zasygnalizował, że elementy związane z technicznym/językowym aspektem w ramach wstępnej wersji innowacyjnego produktu były traktowane jako element mało istotny (najważniejsza była merytoryka). Uznano bowiem, że nie jest sensownym przekierowywać zasoby i środki na innowacyjny model, który z pewnością ulegnie zmianom. Stąd też bardziej efektywnym będzie dokonanie korekty w ostatecznej wersji produktu innowacyjnego, który zostanie przedłożony do walidacji.

Następne pytanie, które zostało zadane wszystkim czterem grupom respondentów dotyczyło atrakcyjności wizualnej i stylistycznej innowacyjnego modelu i brzmiało: „Czy innowacyjny model jest atrakcyjny wizualnie i stylistycznie, a przez to wygodny w odbiorze?”. Uzyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr 6. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca atrakcyjności wizualnej i stylistycznej innowacyjnego modelu.

Osoby biorące udział w wywiadzie indywidualnym udzielały następujących odpowiedzi:

- „innowacyjny model jest wystarczająco dobrze opracowany wizualnie”,
- „design każdego z Zeszytów jest akceptowalny, ale dobrze by było popracować nad formatowaniem tekstu”,
- „na obecną chwilę szata graficzna modelu jest wystarczająca. Jednakże jeżeli model uzyska pozytywną opinię i będzie możliwość jego wdrażania i upowszechniania w głównym nurcie, należałoby wykonać profesjonalny skład publikacji”
- „system informatyczny mimo, że przejrzysty, jest jednak mało atrakcyjny wizualnie”

Raport z ewaluacji wewnętrznej co do zasady nie porusza kwestii związanych z atrakcyjnością wizualną i stylistyczną innowacyjnego modelu. Wskazuje jednak, iż mocną stroną modelu jest „atrakcyjna forma aplikacji, przejrzysta i łatwa do zastosowania zwłaszcza w przypadku tych uczelni, które nie dysponują własnym oprogramowaniem”.

Mając na uwadze powyższe dane nie jest możliwe stwierdzenie, że innowacyjny model zawiera uchybienia pod kątem atrakcyjności graficznej/stylistycznej. Świadczą o tym rozbieżne opinie osób ankietowanych (7 os. uznało że model w tym zakresie nie zawiera niedociągnięć, natomiast 9 os. było innego zdania) oraz objętych wywiadem indywidualnym. Jednakże analizując materiał źródłowy i biorąc pod uwagę fazę upowszechniania i wdrażania

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

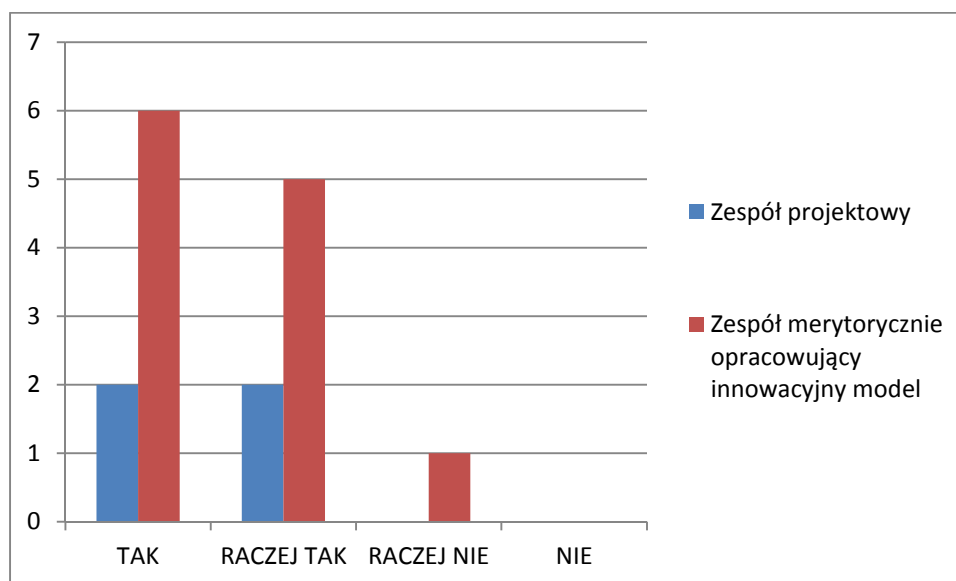
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

do głównego nurtu, innowacyjny model winien być poddany profesjonalnej obróbce grafika, tak żeby efektem był dobry jakościowo dokument, który przecież będzie dystrybuowany zarówno w wersji elektronicznej jak i drukowanej. Niedociągnięcia w tym zakresie mogą być nieprzychylnie odbierane przez decydentów uczelni wyższych i negatywnie rzutować na wartość merytoryczną innowacyjnego modelu. W kwestii zaś aplikacji informatycznej jej layout jest prosty i zrozumiały. Decyzja o jego potencjalnej modyfikacji winna być podjęta przez zespół zarządzający projektem, jednak nie będzie ona miała żadnego istotnego znaczenia z punktu widzenia użyteczności oraz etapu upowszechniania i wdrażania do głównego nurtu.

Ostatnie pytanie z podrozdziału „Skuteczność innowacyjnego modelu” zostało zadane czterem grupom respondentów i dotyczyło korzyści odnoszonych przez uczelnie wyższe i studentów w wyniku zastosowania innowacyjnego modelu w praktyce. Na zadane pytanie: „Czy Państwa zdaniem zastosowanie w praktyce innowacyjnego modelu przyniesie korzyści zarówno uczelniom wyższym jak i studentom?” uzyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr 7. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca korzyści odnoszonych przez uczelnie wyższe oraz studentów w wyniku zastosowania innowacyjnego modelu w praktyce.

To samo pytanie zostało zadane 4 testerom oraz zespołowi zarządzającemu projektem. Wszystkie uzyskane odpowiedzi zawierają się w poniższych stwierdzeniach:

- innowacyjny model ma duży potencjał do tego, aby przynosić realne korzyści zarówno uczelniom wyższym jak i studentom,

- wypracowane narzędzie wpisuje się w aktualne potrzeby uczelni wyższych i studentów,
- wypracowana wstępna wersja produktu innowacyjnego ma dużą szansę przynieść korzyści uczelniom i studentom. Jednakże to jak wielka korzyść to będzie zależy w dużej mierze od kierunku i sposobu wprowadzenia rekomendowanych zmian.

Analiza powyższego materiału wskazuje, iż wstępna wersja produktu innowacyjnego ma duży potencjał do przynoszenia korzyści studentom i uczelniom wyższym. Potwierdza to zarówno 94% odsetek ankietowanych jak i opinie testerów i zespołu zarządzającego projektem (żadna z tych osób nie stwierdziła, że innowacyjny model nie przyniesie korzyści jego przyszłym użytkownikom/odbiorcom). Jednakże kluczowym wydaje się być ostatnie stwierdzenie jednego z testerów, który wskazuje iż osiągnięte korzyści determinuje sposób i rodzaj wprowadzonych zmian. Stąd też analizując uzyskane dane z procesu testowania, badań własnych, ewaluacji wewnętrznej (skuteczność poszczególnych Zeszytów została określona na poziomie: I- 92,53%, II- 84,85%, III- 90,91%, IV- 90,91%, V- 93,18%), można stwierdzić iż to czy innowacyjny model będzie skuteczny i będzie bezpośrednio przynosił korzyści użytkownikom jak i odbiorcom, zależy przede wszystkim od sposobu i skuteczności wdrażania rekomendacji zmian przez zespół projektowy. **Wstępna wersja produktu innowacyjnego posiada silny potencjał wdrożeniowy (w zakresie skuteczności i osiągniętych korzyści), jednak to jak zostanie on wykorzystany zależy tylko i wyłącznie od decyzji Projektodawcy w zakresie zmian implementowanych w ramach prac nad ostateczną wersją produktu innowacyjnego.**

4.2 Efektywność innowacyjnego modelu

Pierwsze pytanie zadane wszystkim czterem grupom respondentów w podrozdziale „Efektywność innowacyjnego modelu” dotyczyło poziomu skuteczności innowacyjnego modelu w odniesieniu do innych aktualnie stosowanych rozwiązań. Brzmiało ono w następująco: „Czy Państwa zdaniem innowacyjny model jest skuteczniejszy od innych aktualnie stosowanych rozwiązań w zakresie monitoringu losów absolwentów?”. Uzyskano następujące odpowiedzi:

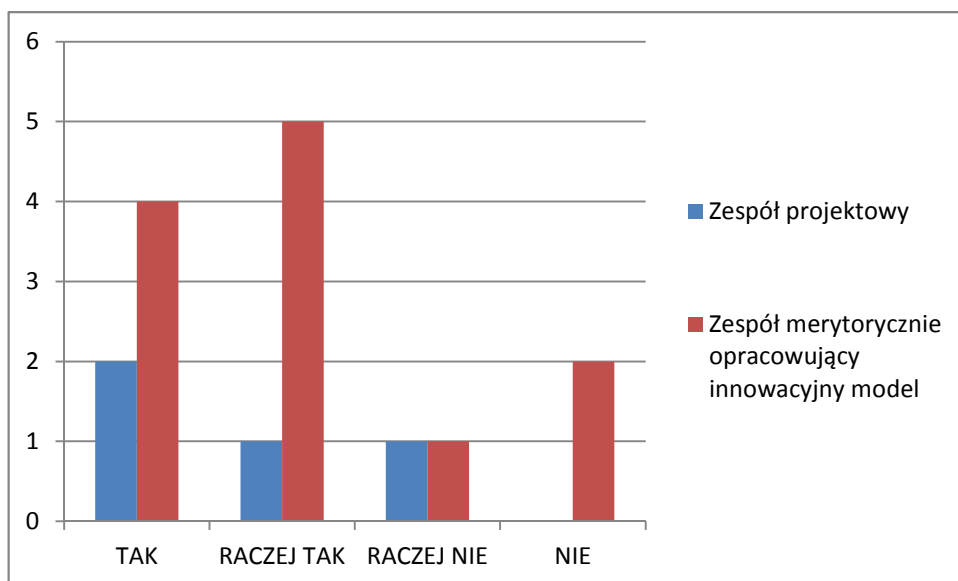
Wykres nr 8. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca poziomu skuteczności innowacyjnego modelu w odniesieniu do innych rozwiązań w zakresie monitoringu losów absolwentów.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Członkowie zespołu zarządzającego projektem oraz testerzy biorący udział w wywiadzie indywidualnym udzielali następujących odpowiedzi:

- „innowacyjny model jest bez wątpienia rozwiązaniem autorskim, które umożliwia pozyskiwanie konkretnych, branżowych informacji niemożliwych do pozyskania w innych rozwiązaniach z zakresu monitoringu losów absolwentów”,
- „wypracowany model jest unikatowy, bo czerpie dane z systemów branżowych instytucji medycznych, które nie są dostępne w żadnym innym oficjalnym rejestrze”,
- „na pewno model ma duży potencjał do bycia skutecznym, jednakże w obliczu prac nad ogólnopolskim systemem korzystającym z danych ZUS należy odpowiedzieć sobie na pytanie czy będzie wdrażany przez uczelnie wyższe?”

Analiza powyższych danych nie pozostawia wątpliwości, że innowacyjny model jest unikatowy i oryginalny w skali kraju. Żaden z znanych i funkcjonujących systemów monitoringu losów absolwentów nie umożliwia gromadzenia i przetwarzania tak dokładnych danych dotyczących kariery zawodowej absolwentów regulowanych zawodów medycznych. Biorąc pod uwagę ten argument można stwierdzić, że innowacyjny model jest skuteczniejszy od innych rozwiązań w przedmiotowym zakresie. Osobną kwestią jest opinia jednego z testerów dotycząca systemu monitoringu losów absolwentów powstającego przy współpracy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Trudno

jest odnieść się to tego argumentu, gdyż po pierwsze prace nad obydwojoma systemami (ewaluowanym i ZUS/'owym) są w trakcie realizacji i nie jest znany ostateczny i finalny ich kształt. Po drugie, pomimo że pewne dane się pokrywają (imię, nazwisko, pesel, miejsce zatrudnienia jeżeli jest to np. umowa o pracę) etc), rejestr ZUS zawiera zupełnie inny typ informacji (dane dot. wynagrodzeń, odprowadzanych składek) aniżeli rejestry branżowych samorządów medycznych (dane o prawie do wykonaniu zawodu, odbytych stażach, nazwa ukończonej szkoły etc.⁹). Stąd też można stwierdzić, iż oba systemy mogą się uzupełnić, ale w żadnej mierze nie stanowią dla siebie konkurencji i nie sposób jest je do siebie przyrównywać.

Sytuacja nieco komplikuje się jeżeli pod rozważę weźmiemy propozycję rozszerzenia systemu AGNITIO na inne kierunki nie będące związane z tymi, które kształcą w zakresie regulowanych zawodów medycznych. Otóż obecnie w Polsce istnieje wiele systemów monitoringu losów absolwentów, a nad kolejnymi trwają prace. Nie sposób jest określić w przedmiotowym raporcie, czy ujęcie innych kierunków kształcenia w wypracowanym modelu, będzie skuteczniejsze aniżeli wykorzystanie innych rozwiązań. Postawienie takiej tezy wymagałoby przeprowadzenia badań porównawczych innych systemów monitoringu losów absolwentów. Jednakże na uwadze należy mieć relatywnie wysoką ocenę poszczególnych rozwiązań innowacyjnego modelu wystawioną nie tylko przez testerów (więcej informacji znajduje się w raporcie z ewaluacji zewnętrznej) ale również przez chociażby eksperta Narodowego Centrum Badań i Rozwoju walidującego wstępną wersję innowacyjnego produktu. Powyższe argumenty jak i analiza Zeszytów innowacyjnego modelu pozwalają domniemywać, że rozwiązanie to mogłoby być skuteczne, ale nie sposób określić czy skuteczniejsze od innych tego typu rozwiązań funkcjonujących w Polsce.

Kolejne pytania zostały zadane wszystkim czterem grupom respondentów i dotyczyły efektywności finansowej innowacyjnego modelu. Pierwsze z nich brzmiało: „Czy Państwa zdaniem, w skali uczelni wyższej kształcącej w regulowanych kierunkach medycznych, nakłady finansowe niezbędne do wdrożenia monitoringu losów absolwentów są:

Wykres nr 9. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca nakładów finansowych niezbędnych do wdrożenia monitoringu losów absolwentów.

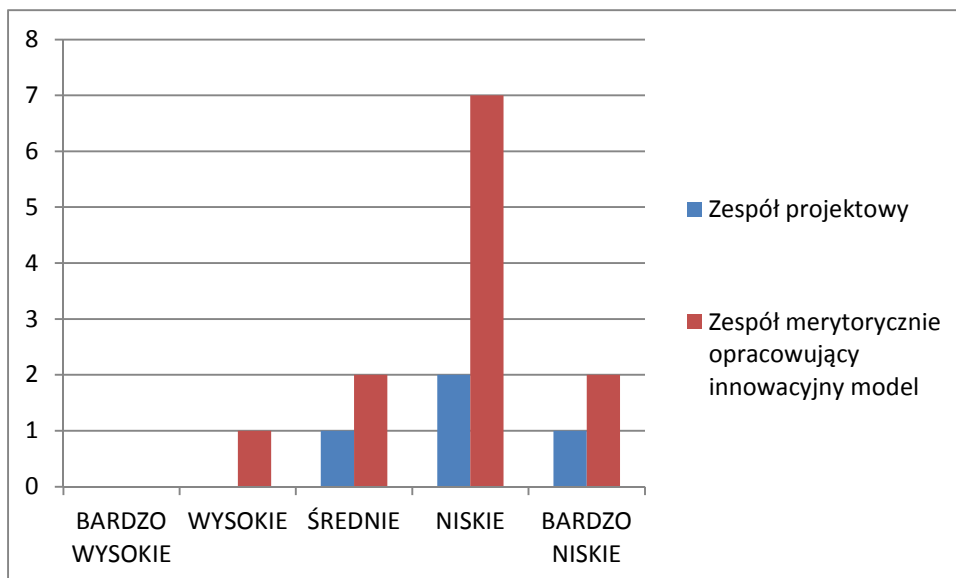
⁹ więcej informacji znajduje się w Zeszycie II innowacyjnego modelu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

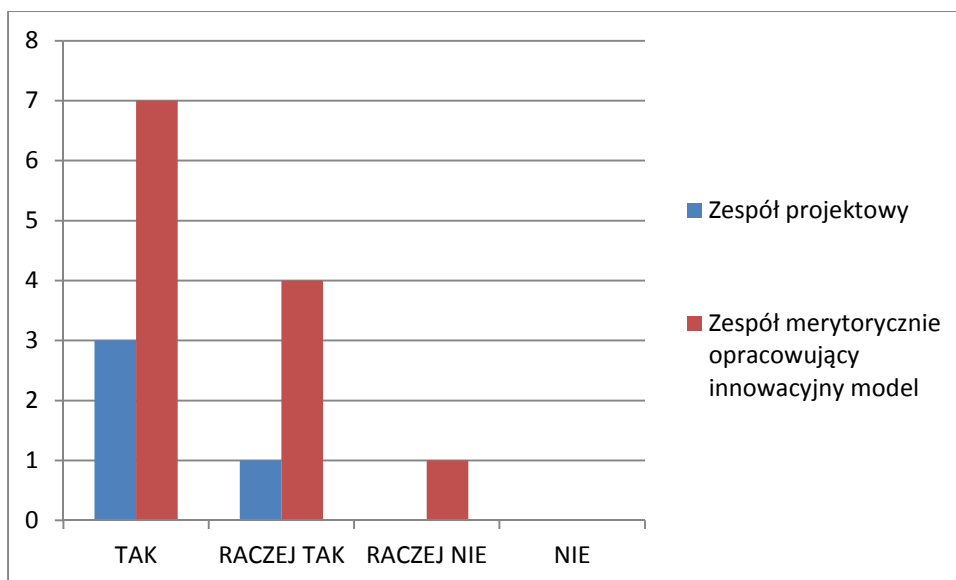
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Drugie pytanie brzmiało następująco: „Czy Państwa zdaniem uczelnia wyższa kształcąca w zakresie regulowanych kierunków medycznych będzie w stanie ponieść koszty związane z wdrożeniem i funkcjonowaniem innowacyjnego modelu?”. Uzyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr 10. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca finansowych aspektów wdrożenia innowacyjnego modelu w uczelniach kształcących w regulowanych kierunkach medycznych.

Zespół zarządzający projektem oraz testerzy w ramach prowadzonych indywidualnych wywiadów wskazywali na:

- możliwość ograniczenia kosztów do minimum poprzez oddelegowanie pracowników w ramach części ich obowiązków do obsługi systemu (nie ma konieczności, zatrudniania nowych pracowników)
- łatwy i intuicyjny informatyczny system obsługi monitoringu losów absolwentów nie wymagający dużego nakładu czasu pracy,
- wypracowane narzędzia, które po niewielkich modyfikacjach można stosować w uczelniach np. wzory aktów prawnych
- itp.

W ramach prowadzonych indywidualnych wywiadów nie odnotowano krytycznych uwag dotyczących dużej kosztochłonności innowacyjnego modelu.

Mając na uwadze zgromadzone dane, gdzie 81% ankietowanych wyraziło opinię, że koszty wdrożenia modelu są bardzo niskie/niskie i 94% wskazało że uczelnie wyższe będą w stanie ten koszt ponieść oraz uwagi wskazane w ramach indywidualnego wywiadu, można stwierdzić, iż innowacyjny model cechuje duży poziom efektywności finansowej. Wynika to z faktu, iż uczelnia wyższa dostaje gotowe narzędzia pracy, które tylko po niewielkich modyfikacjach może wdrożyć w praktyce. To jakie zasoby do tego wykorzysta (czy będą to serwery własne czy też zostanie zakupiona usługa zewnętrzna, czy zostaną zatrudnieni nowi pracownicy do obsługi systemu czy oddelegowani nowi) zależeć będzie tylko i wyłącznie od woli uczelni wyższej. Wysokie walory efektywności innowacyjnego modelu potwierdzają również wyniki raportu z ewaluacji wewnętrznej, które wskazują iż poszczególne Zeszyty zostały ocenione bardzo wysoko (Zeszyt I- 100%, II- 100%, III- 93,18%, IV-90,91%, V-100%).

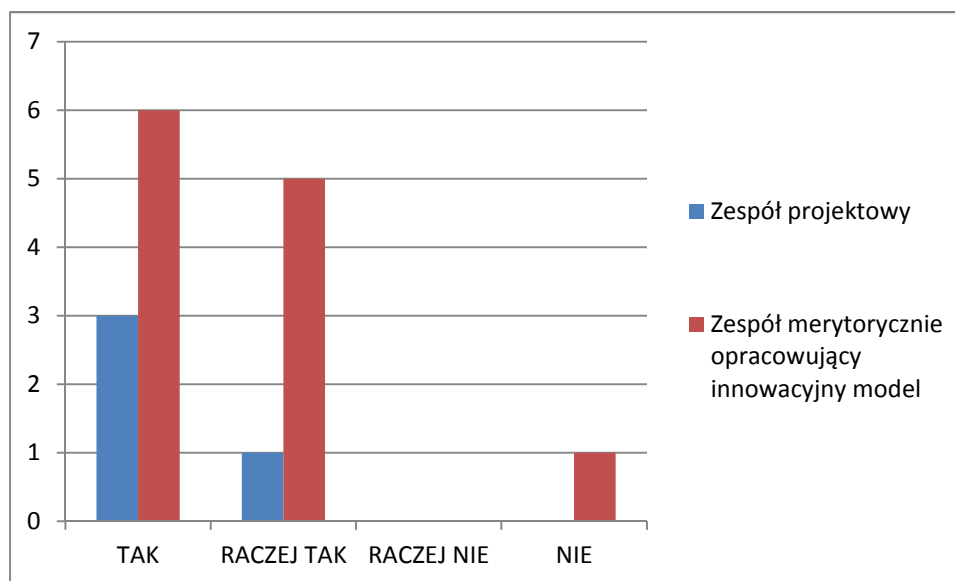
Analiza innowacyjnego modelu pod kątem kryterium „efektywności” pozwala stwierdzić, iż jest to rozwiązanie lepsze od innych stosowanych obecnie na rynku, a jego potencjał wdrożeniowy rozumiany jako wielkość nakładów niezbędnych do jego efektywnego wdrożenia stoi na bardzo wysokim poziomie. Powyższa konkluzja stanowi jednocześnie pozytywną odpowiedź na postawione pytania badawcze nr 3 i 4.

4.3 Użyteczność/trafność innowacyjnego modelu

Pierwsze pytanie zadane wszystkim czterem grupom respondentów w ramach podrozdziału „Użyteczność/trafność innowacyjnego modelu” dotyczyło stopnia wpisywania się w potrzeby studentów/uczelni wyższych innowacyjnego modelu. Na zadane pytanie: „Czy Państwa zdaniem innowacyjny model wpisuje się w potrzeby studentów i uczelni wyższych?”, uzyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr 11. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca wpisywania się innowacyjnego modelu w potrzeby studentów i uczelni wyższych.

Testerzy oraz zespół zarządzający projektem w indywidualnym wywiadzie wyrazili następujące opinie:

- „innowacyjny model jest bezpośrednią odpowiedzią na potrzeby uczelni (które zresztą wymusza prawodawstwo krajowe) oraz studentów”,
- „opracowany model jest na tyle szerokim opracowaniem, iż każdy użytkownik będzie mógł z niego zaczerpnąć konkretne rozwiązania/narzędzia, których beneficjentem będą odbiorcy”,
- „innowacyjny model wpisuje się w potrzeby uczelni i studentów”
- etc.

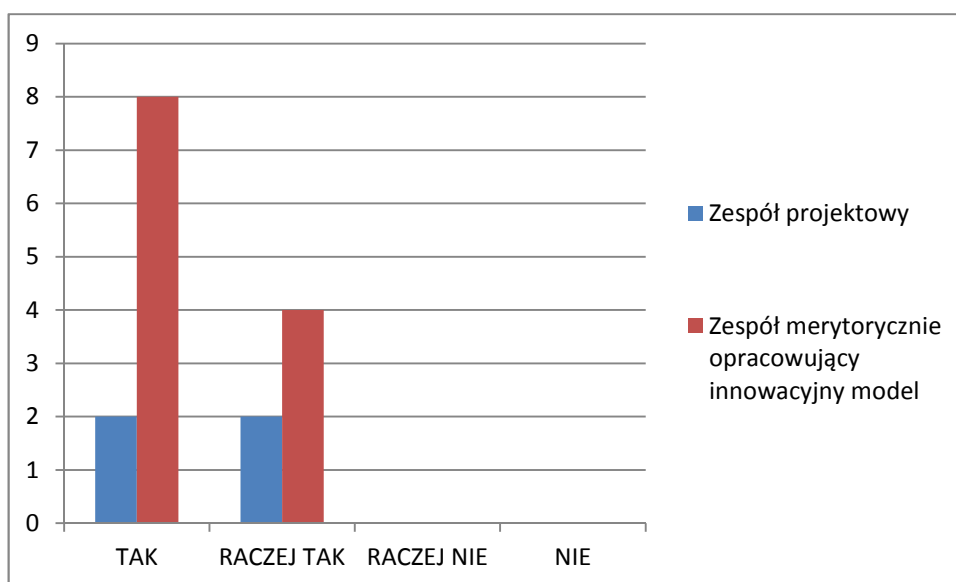
Żadna z wypowiedzi zespołu zarządzającego projektem i testerów biorących udział w indywidualnym wywiadzie, nie wyraziła negatywnej opinii w przedmiotowej sprawie.

Mając na uwadze powyższe materiały można stwierdzić, iż innowacyjny model zdecydowanie wpisuje się w potrzeby uczelni wyższych oraz studentów. Zaznacza to 94% respondentów badań ankietowych oraz wszystkie osoby biorące udział w indywidualnym wywiadzie.

Kolejne pytanie jakie zostało zadane wszystkim czterem grupom respondentów dotyczyło użyteczności logiki działania innowacyjnego modelu i brzmiało: „Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Państwa opinii został zaprojektowany prawidłowo zgodnie z potrzebami jego odbiorców i użytkowników?”. Uzyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr 12. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotyczą poprawności funkcjonowania logiki działania innowacyjnego modelu względem potrzeb jego odbiorców i użytkowników.

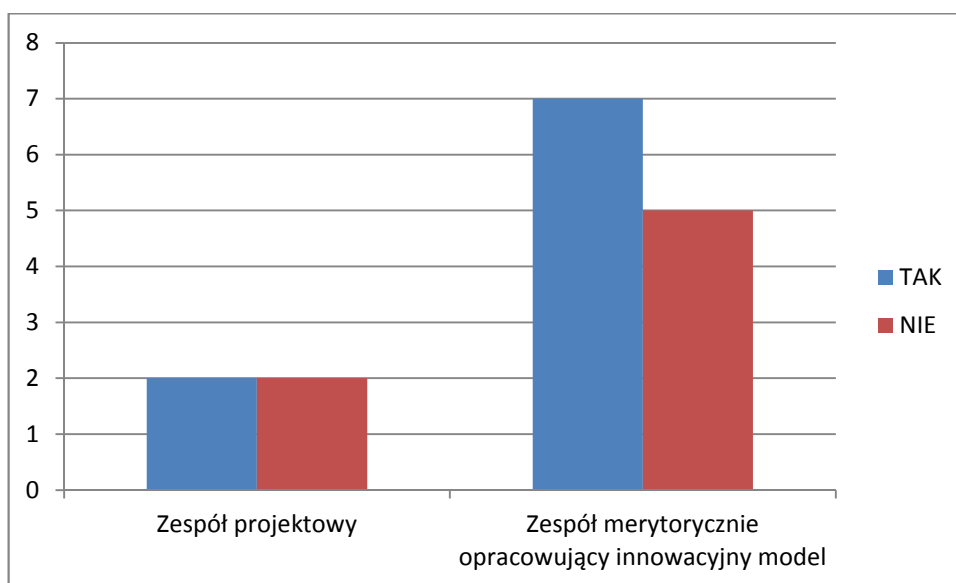
Odpowiedzi uzyskane od testerów oraz zespołu zarządzającego projektem w ramach indywidualnych wywiadów również były pozytywne, przez co bezcelowym jest przywoływanie ich do niniejszego raportu. Jednakże część z nich dotyczyło następnego pytania i tam zostaną one przywołane. Raport z ewaluacji wewnętrznej nie porusza bezpośrednio kwestii zawartej w niniejszym pytaniu.

Analizując pozyskany materiał należy wysnuć wniosek, że sama logika działania/interwencji modelu została zaprojektowana w sposób prawidłowy, właściwy i nie budzący zastrzeżeń.

Ostatnie już w tym podrozdziale pytanie dotyczyło możliwości wprowadzenia zmian/ulepszeń innowacyjnego modelu, aby lepiej wpisywał się w potrzeby jego odbiorców i zostało zadane czterem grupom respondentów. Na zadane pytanie „Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Państwa opinii wymaga zmian/ulepszenia, aby lepiej wpisywał się w potrzeby jego odbiorców i użytkowników?” otrzymano następujące odpowiedzi:

Wykres nr 13. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca wpisywania się innowacyjnego modelu w potrzeby studentów i uczelni wyższych.

Dodatkowo każdy członek zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model miał możliwość wskazania, co należy zmienić/ulepszyć w innowacyjnym modelu. Ze względu na fakt, iż część odpowiedzi pokrywała się z tymi udzielonymi w podrozdziale „Skuteczność innowacyjnego modelu”, poniżej podane zostały tylko te, które wnoszą merytorycznie nowe treści do prowadzonej ewaluacji zewnętrznej:

- „należy przygotować broszurę dla samorządów zawodowych ukazującą korzyści i zalety współpracy w ramach systemu monitoringu losów absolwentów i dołączyć ją do innowacyjnego modelu”,
- „należy opracować materiały promocyjne skierowane do przedsiębiorców, które zachęcałyby ich do udziału w monitorowaniu losów absolwentów”.

Testerzy oraz zespół zarządzający projektem w ramach indywidualnego wywiadu na zadane pytanie wskazywali następujące elementy wymagające ulepszenia/zmiany (podobnie jak w

przypadku badania ankietowego zrezygnowano z powielania odpowiedzi uzyskanych w poprzednich podrozdziałach):

- „należałoby stworzyć mechanizm porównywania odpowiedzi udzielanych przez absolwentów względem kolejnych lat (3 i 5 lat) z mechanizmem diagnozującym ewentualne wprowadzone zmiany w pytaniach i brakiem w tym przypadku możliwości dokonania w/w zestawienia”,
- „należy opracować moduł automatycznie generujący podsumowanie badań (raportu) wg schematu przygotowanego przez innych specjalistów”,
- „trzeba popracować nad instrukcją wdrażania innowacyjnego modelu. Ten dokument jest kluczowy z punktu widzenia użyteczności całego modelu. Brak dobrej instrukcji mimo wysokiej jego wartości merytorycznej znacząco oddali możliwość jego prawidłowe wdrażanie w praktyce”.

Wyniki i materiał badawcze zebrane w tym podrozdziale jasno wskazują, iż innowacyjny model pomimo, że oceniany pozytywnie w zakresie użyteczności/trafności, to jednak może być usprawniony o kolejne rozwiązania. Pierwsze z nich dotyczy stworzenia materiałów informacyjno-promocyjnych dla pracodawców i branżowych samorządów medycznych, które winny być włączone w proces monitoringu losów absolwentów, ażeby ten był skuteczny. Niniejszy argument został potwierdzony zarówno przez testerów jak i zespół zarządzający projektem, którzy stwierdzili, że mieli problemy z aktywnym uczestnictwem przedstawicieli w/w grup w testowaniu innowacyjnego modelu. Można przypuszczać, że z podobnymi problemami mogą się spotkać również inne uczelnie wdrażający innowacyjny model. Stąd też zasadnym wydaje się propozycja stworzenia konkretnych materiałów/narzędzi niwelujących obawy i zachęcających do uczestnictwa pracodawców i przedstawicieli branżowych samorządów medycznych np. w postaci krótkich i atrakcyjnych broszur, tekstów na strony internetowe oraz krótkie filmy/animacje umieszczane np. w Internecie.

Zupełnie osobną kwestią są uwagi uzyskane podczas indywidualnych wywiadów dotyczących wdrożenia zmian w systemie informatycznym innowacyjnego modelu. Uwagi dotyczące stworzenia mechanizmu generowania raportów porównujących udzielone odpowiedzi oraz moduł generowania raportów wydają się być sensowne i celowe, gdyż w prostej linii automatyzują proces monitoringu losów absolwentów zmniejszając nakłady konieczne do poniesienia przez użytkowników. Jednakże należy wziąć pod uwagę, że jedną z rekomendacji raportu z ewaluacji wewnętrznej jest: „narzędzia badawcze powinny dawać możliwość modyfikacji treści w zależności od uczelni korzystającej z udostępnionych jej narzędzi” i jeżeli zostałaaby ona uwzględniona, to nieco skomplikowałoby to istotę funkcjonowania rzeczonych mechanizmu i modułu. Stąd też rekomenduje się dokładne rozważenie sensowności wdrożenia proponowanych zmian/ulepszeń.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ostatnią uwagą jednego z testerów jest ta poświęcona konieczności stworzenia dobrej jakościowo instrukcji stosowania innowacyjnego modelu. Sugestia ta wydaje się być słuszną. Innowacyjny model jest mechanizmem złożonym i relatywnie dość skomplikowanym, gdyż podejmuje trudne kwestie, które przez wiele lat nie były skutecznie rozwiązywane. Stąd też niezwykle istotnym jest, ażeby stworzyć jasną, czytelną, prostą i zrozumiałą wytyczną jak się skutecznie i sprawnie poruszać w jego narzędziach oraz możliwościach, które udostępnia. Brak dobrej jakościowo instrukcji stosowania innowacyjnego modelu może spowodować problemy w jego wdrażaniu przez uczelnie wyższe, co też znacząco i negatywnie wpłynie na jego walory użytkowe.

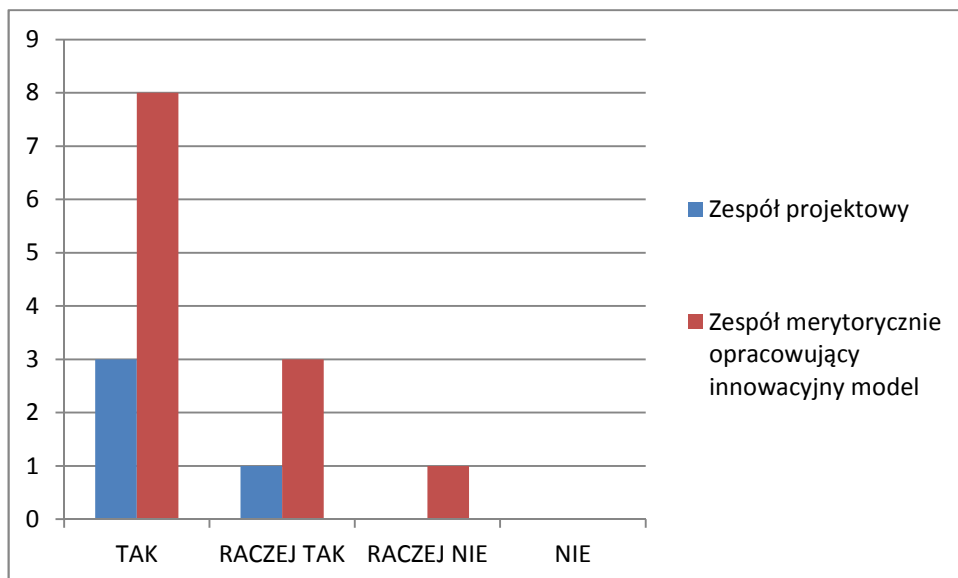
Podsumowując zebrany materiał badawczy oraz źródłowy można stwierdzić, iż wstępna wersja innowacyjnego modelu jest użyteczna i trafna. Potwierdzają to również wnioski raportu z ewaluacji wewnętrznej, które wskazują iż poszczególne Zeszyty ocenione są wysoko (I- 84,73%, II- 95,30%, III- 92,73%, IV- 87,58%, V- 89,09%). Nie zmienia to jednak faktu, iż proponowane zmiany/usprawnienia mogą jeszcze bardziej zwiększyć jego walory zarówno merytoryczne jak i praktyczne i dlatego są warte rozważenia.

4.4 Trwałość innowacyjnego modelu

Pierwsze pytanie w tym podrozdziale zadane wszystkim czterem grupom respondentów dotyczyło chęci wdrażania innowacyjnego modelu pod zakończeniu realizacji projektu. Na zadane pytanie: „Czy uważają Państwo, że uczelnie wyższe będą chciały wdrażać wypracowany innowacyjny model po zakończeniu realizacji projektu?“, uzyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr 14. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca chęci wdrażania innowacyjnego modelu przez uczelnie wyższe po zakończeniu realizacji projektu.

Osoby biorące udział w indywidualnym wywiadzie udzielały następujących odpowiedzi (w ramach przedmiotowego raportu przywołane zostały tylko niektóre najbardziej oddające poglądy respondentów):

- „istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo, iż uczelnie wyższe będą chciały wypracowany innowacyjny model po zakończeniu realizacji projektu”,
- „to czy uczelnie wyższe będą chciały wdrażać innowacyjny model zależy przede wszystkim od jego kształtu finalnego. Jeżeli zespół zarządzający projektem podejmie właściwe decyzje w zakresie modyfikacji modelu, a sam proces implementowania zmian/ulepszeń przebiegnie sprawnie i bez zakłóceń, wówczas będzie można stwierdzić, iż innowacyjny model będzie wdrażany przez uczelnie wyższe na długo po zakończeniu realizacji projektu”,
- „chęć do wdrożenia innowacyjnego modelu przez uczelnie wyższe zależy będzie nie tylko od samej jego wartości merytorycznej, ale również od uwarunkowań zewnętrznych jak np. działania MNiSW, które to podejmuje próby wypracowania własnego systemu monitoringu losów absolwentów. Pytanie czy oba systemy będą stanowiły dla siebie konkurencję? Raczej wątpliwe jest, aby uczelnie chciały korzystać z więcej niż jednego systemu. W obecnej sytuacji sądzę, że wypracowany innowacyjny model ma rację bytu i będzie efektywnym narzędziem monitoringu losów absolwentów”

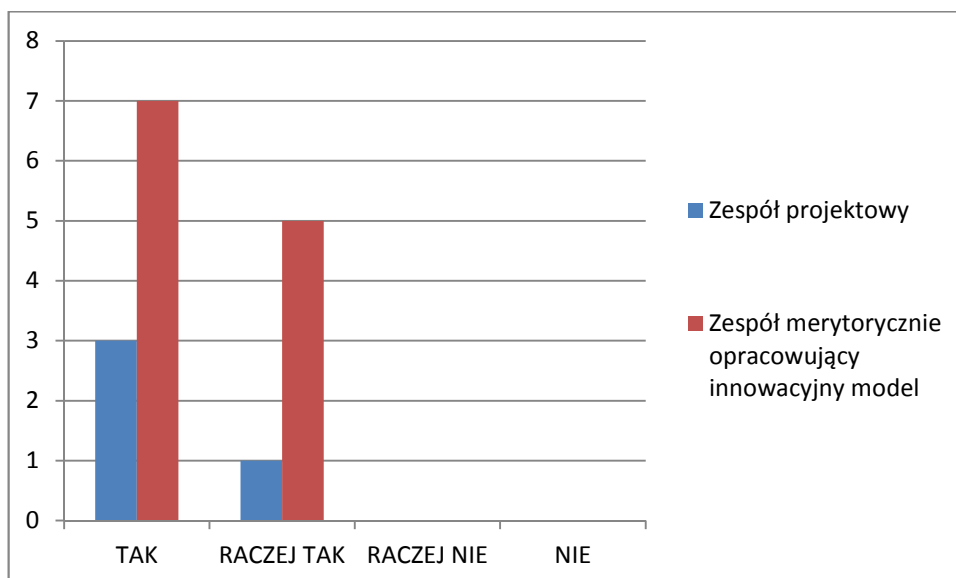
Badania ankietowe, ukazują iż innowacyjny model uzyskał silną legitymację w zakresie jego wdrażania przez uczelnie wyższe. Tylko 1 osoba (spośród 16 przebadanych) wyraziła obawy, iż jego treść i rozwiązania mogą nie być dobrą alternatywą dla uczelni wyższych. Nieco

bardziej stonowane opinie wyrażają respondenci wywiadów indywidualnych, którzy co do zasady wyrażają się pozytywnie o innowacyjnym modelu i możliwościach jego wdrożenia przez uczelnie wyższe po zakończeniu realizacji projektu, aczkolwiek artykułują wyraźnie możliwe zagrożenia. Bez wątpienia są one istotne, ale nie zmieniają one faktu, iż innowacyjny model dysponuje dużym potencjałem rozwojowym umożliwiającym podniesienie jego walorów użytkowych, a co za tym idzie trwałości.

Ostatnim już pytaniem zadaniem czterem grupom respondentów w ramach prowadzonej ewaluacji zewnętrznej innowacyjnego produktu było: „Czy uważają Państwo, że wypracowany innowacyjny model będzie funkcjonował po zakończeniu realizacji projektu?”. Uzyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr 15. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca funkcjonowania innowacyjnego modelu po zakończeniu realizacji projektu.

Zarówno testerzy jak i zespół zarządzający projektem w wywiadzie indywidualnym wypowiedzieli się pozytywnie o możliwości funkcjonowania innowacyjnego modelu po zakończeniu realizacji projektu, udzielając następujących odpowiedzi (wybrano tylko te fragmenty wypowiedzi, które wnoszą istotną wartość merytoryczną):

- „patrząc na jakość wypracowanego modelu oraz proponowane kierunki zmian uważam, że to, że będzie on funkcjonował jest rzeczą stosunkową pewną. Niewiadomą jest jednak na jaką skalę”,
- „model mimo swej złożoności merytorycznej jest tak prosty w obsłudze, głównie za sprawą intuicyjnego systemu informatycznego, że z powodzeniem powinien być wykorzystywany przez uczelnie wyższe na długo po zakończeniu realizacji projektu”,
- „wszystko zależy od rodzaju i kierunku wprowadzanych zmian, ale na chwilę obecną rokuje duże możliwości”.

Analiza zebranego materiału jasno wskazuje, iż kryterium trwałości innowacyjnego modelu osiąga najwyższe wyniki spośród wszystkich kryteriów ewaluacyjnych. Potwierdzają to również wnioski z ewaluacji wewnętrznej, która to bardzo wysoko oceniła poszczególne Zeszyty (I- 100%, II- 95,45%, III- 100%, IV- 100%, V- 100%). **Mimo wykazywanych wątpliwości co do możliwych kierunków i zakresów modyfikacji czy innych zagrożeń respondenci badań własnych wskazali, iż innowacyjny model definitywnie spełnia kryterium trwałości.**

5. Rekomendacje

Rekomendacje zostały podzielone na 2 obszary. Pierwszy z nich dotyczy będzie tych elementów, które powinny być zaimplementowane w innowacyjnym modelu, gdyż ich natura i charakter nie budzą wątpliwości co do pozytywnych ich efektów. Natomiast druga grupa rekomendacji dotyczy zawierać będzie te spostrzeżenia, które należałoby ponownie przemyśleć przed podjęciem decyzji o ich wdrożeniu, gdyż ich wdrożenie może nieść ze sobą pewne ryzyko negatywnie oddziałujące na innowacyjny model.

1. Rekomendacje wymagające wdrożenia w strukturę innowacyjnego modelu:

- należy szczegółowo przeanalizować tekst wszystkich Zeszytów i skrócić zdania/fragmenty zbyt rozbudowane, jednakże przy zachowaniu ich wartości merytorycznej. Zbyt rozbudowana treść Zeszytów może działać „odstrasżająco” na potencjalnych użytkowników, którzy będą wdrażać innowacyjny model w praktyce,
- należy usunąć kod informatyczny z Zeszytu IV z formy papierowej i umieścić go w postaci elektronicznego pliku na płycie wraz z systemem informatycznym,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- należy usunąć Podręcznik „Strategiczne zarządzanie uczelnią wyższą z uwzględnieniem zmieniającej się struktury socjo-ekonomicznej kraju, zasad równościowych oraz informacji pochodzących z systemu monitoringu losów zawodowych absolwentów” z Zeszytu V. Analiza materiału źródłowego innowacyjnego modelu wskazuje, iż podręcznik ten zawiera wiele powtórzeń z wcześniejszych Zeszytów i co do zasady nie wnosi silnej, nowej wartości merytorycznej,
- należy umożliwić wdrażanie innowacyjnego modelu również z poziomu wydziału kształcącego na kierunkach regulowanych zawodów medycznych. W związku z powyższym trzeba wziąć pod uwagę dokonanie następujących korekt, polegających m. in. na:
 - i. przystosowaniu wszystkich aktów prawnych względem możliwości wdrożenia innowacyjnego modelu z perspektywy wydziału uczelni wyższej,
 - ii. modyfikacji opisów i schematów w taki sposób, ażeby zawierały również wariant wdrożenia innowacyjnego modelu z perspektywy wydziału uczelni wyższej,
 - iii. modyfikacji szkolenia e-learningowego dodając nowy aspekt możliwości wdrożenia innowacyjnego modelu,
 - iv. oraz modyfikacji innych elementów wynikających ze specyfiki Zeszytów innowacyjnego modelu.
- należy zaimplementować do struktury innowacyjnego modelu, rozwiązania polegające na przeniesieniu odpowiedzialności za monitoring losów absolwentów z akademickich biur karier na nową jednostkę organizacyjną nazwaną roboczo „Uczelniany/Wydziałowy Zespół ds. Monitoringu”,
- należy w pełni przystosować innowacyjny model do prawodawstwa krajowego w zakresie przetwarzania danych osobowych (przygotowanie opisów i procedur związanych z przetwarzaniem adresów mailowych),
- należy stworzyć opis skierowany do decydentów uczelni wyższych dotyczący zalet stosowania serwerów zewnętrznych,
- należy opracować tzw. „help desk” ułatwiający korzystanie z systemu informatycznego,
- należy stworzyć możliwość samodzielnego dodawania nowych pytań w kwestionariuszach ankietowych przez uczelnie wyższe,
- należy stworzyć wzór raportu (w oparciu o fikcyjne „treningowe” dane), który zawierałby wytyczną w zakresie właściwej interpretacji danych pozyskanych z systemu monitoringu losów absolwentów danych,

- należy włączyć w tekst innowacyjnego modelu przykłady dobrych praktyk z zakresu monitoringu losów absolwentów,
- innowacyjny model należy poddać całościowej korekcie językowej, stylistycznej, interpunkcyjnej,
- innowacyjny model należy poddać całościowej obróbce graficznej, aby nadać jemu atrakcyjną i przyjazną formę umożliwiającą skuteczną i efektywną dystrybucję w formie papierowej jak i elektronicznej,
- należy przygotować materiały informacyjno-promocyjne skierowane do pracodawców i branżowych instytucji medycznych, które będą zachęcać do współpracy i pokazywać korzyści z niej płynące. Forma owych materiałów jest kwestią otwartą (proponuje się utworzenie krótkich broszur, opisów na strony www, krótkich filmów/animacji możliwych do umieszczenia w Internecie),
- należy stworzyć dobrą jakościowo instrukcję stosowania innowacyjnego modelu.

2. Rekomendacje wymagające ponownego przemyślenia przed ich wdrożeniem w strukturę innowacyjnego modelu:

- należy zastanowić się nad usunięciem/przeniesieniem na płytę CD (w formie elektronicznego pliku) rozdziału I i II w Zeszycie I,
- należy zastanowić się nad usunięciem modułu rynkowości kształcenia zawartego w systemie informatyczny,
- należy rozważyć rozszerzenie funkcjonalności innowacyjnego modelu o możliwość monitorowania kierunków nie kształcących w regulowanych zawodach medycznych,
- należy rozważyć możliwość rezygnacji ankietowania pracodawców drogą elektroniczną na rzecz utworzenia nowego ciała/gremium doradczego złożonego z przedsiębiorców funkcjonującego przy wydziale/uczelni, którzy w ramach cyklicznych spotkań przekazywaliby konkretne informacje na potrzeby funkcjonowania systemu monitoringu losów absolwentów,
- należy rozważyć modyfikację graficzną layoutu systemu informatycznego celem nadania atrakcyjniejszej formy graficznej,
- należy rozważyć sensowność tworzenia modułu porównującego odpowiedzi zawartych w kwestionariuszach ankietowych względem kolejnych lat (3 i 5 lat po) wraz z mechanizmem diagnozującym ewentualnie wprowadzone modyfikacje w pytaniach i brakiem w tym przypadku możliwości dokonania w/w zestawienia.

6. Podsumowanie

Wstępna wersja produktu innowacyjnego wypracowana w ramach projektu pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi” jest bez wątpienia inicjatywą cenną, ale trudną i skomplikowaną w wdrożeniu i upowszechnieniu w głównym nurcie. Przeprowadzone badania, których efektem jest niniejszy raport ewaluacyjny, wykazują, iż wypracowany innowacyjny model posiada w sobie duży potencjał rozwojowy i wdrożeniowy. Jednakże uwolnienie owego potencjału warunkowane jest spełnieniem dwóch przesłanek. Pierwsza z nich dotyczy konieczności dokonania skutecznych modyfikacji wstępnej wersji produktu wg rekomendacji zawartych w rozdziale 5 raportu ewaluacyjnego (szczególną uwagę należy zwrócić zwłaszcza na dostosowanie innowacyjnego modelu do wymogów stawianych w polskim prawodawstwie w zakresie ochrony danych osobowych). Druga z nich dotyczy zaś sprawnej i skutecznej organizacji procesu upowszechniania i wdrażania innowacyjnego modelu do głównego nurtu. Spełnienie tych dwóch przesłanek jest gwarantem sukcesu realizacji przedmiotowego projektu.

Przeprowadzone obszerne badania i ich wyniki pozwalają sądzić, iż po skutecznym wdrożeniu wypracowanych w ramach niniejszego raportu rekomendacji, innowacyjny model wyczerpuje znamiona pozwalające wypełnić przyjęte kryteria oceny, tzn.:

- **Skuteczność**- wypracowany innowacyjny model przynosi szereg oczekiwanych korzyści odbiorcom i użytkownikom (studentom i uczelniom wyższym),
- **Efektywność**- wypracowany innowacyjny model jest jedynym na rynku polskim tego typu rozwiązaniem i wprowadza nową jakość w zakresie monitoringu losów absolwentów regulowanych kierunków meycznych przez co można sądzić, iż nakład środków finansowych w stosunku do osiągniętych rezultatów na tym etapie realizacji projektu (analiza rzeczywistych efektów testowania) jest zadawalający.
- **Użyteczność/trafność**- wypracowany innowacyjny model został opracowany na bazie potrzeb uczelni wyższych oraz studentów, na których efektywne zaspokojenie wpływa praktyczne wykorzystywanie narzędzi oraz mechanizmów funkcjonujących w ramach innowacyjnego modelu.
- **Trwałość**- wypracowany innowacyjny model rokuje duże szanse, iż będzie funkcjonował po zakończeniu realizacji projektu.

Mając na uwadze wszystkie w/w wnioski będące wynikiem przeprowadzonych badań oraz licznych konsultacji uważa się, iż po implementacji zalecanych rekomendacji,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

innowacyjny produkt winien być skierowany do wdrożenia i upowszechnienia w głównym nurcie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Załączniki

Ankieta dla członków zespołu projektowego

ANKIETA

DLA CZŁONKÓW ZESPOŁU PROJEKTOWEGO

Szanowni Państwo,

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o wypełnienie niniejszej ankiety realizowanej w ramach projektu pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi”. Rzetelne i wyczerpujące odpowiedzi będą stanowiły niezwykle cenny materiał badawczy, który wydatnie przyczyni się do poprawy i zwiększenia skuteczności oddziaływania wypracowanego innowacyjnego modelu. Ankiety ewaluacyjną należy wypełnić poprzez zaznaczenie okręgiem właściwej odpowiedzi i dopisanie stosowanej frazy w miejscach wykropkowanych (jeżeli dotyczy).

Dziękujemy

SKUTECZNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

1. Czy treść jak i założenia innowacyjnego modelu są w pełni zrozumiałe i czytelne?
 - a. TAK
 - b. RACZEJ TAK
 - c. RACZEJ NIE
 - d. NIE

2. Czy objętość innowacyjnego modelu (rozumiana jako obszerność i szczegółowość opisów, ilość wypracowanych narzędzi etc.) jest odpowiednia?
 - a. TAK
 - b. RACZEJ TAK
 - c. RACZEJ NIE
 - d. NIE

3. Czy któryś z elementów Zeszytów (narzędzia, opisy itp.) w Państwa opinii jest zbędny?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- a. TAK (proszę wymienić:

)
- b. NIE
4. Czy któryś z elementów Zeszytów (narzędzia, opisy itd.) w Państwa opinii wymaga doprecyzowania/uzupełnienia/uściślenia?
- a. TAK (proszę wymienić:

)
- b. NIE
5. Czy tekst Zeszytów jest napisany w sposób przystępny, wolny od błędów stylistycznych, językowych itp.
- a. TAK
 b. RACZEJ TAK
 c. RACZEJ NIE
 d. NIE
6. Czy innowacyjny model jest w atrakcyjny wizualnie i stylistycznie, a przez to wygodny w odbiorze?
- a. TAK
 b. RACZEJ TAK
 c. RACZEJ NIE
 d. NIE
7. Czy Państwa zdaniem zastosowanie w praktyce innowacyjnego modelu przyniesie korzyści zarówno uczelniom wyższym jak i studentom?
- a. TAK
 b. RACZEJ TAK
 c. RACZEJ NIE
 d. NIE

EFEKTYWNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

8. Czy Państwa zdaniem innowacyjny model jest skuteczniejszy od innych aktualnie stosowanych rozwiązań w zakresie monitoringu losów absolwentów?
- TAK
 - RACZEJ TAK
 - RACZEJ NIE
 - NIE
9. Czy Państwa zdaniem, w skali uczelni wyższej kształcącej w regulowanych kierunkach medycznych, nakłady finansowe niezbędne do wdrożenia monitoringu losów absolwentów są:
- BARDZO WYSOKIE
 - WYSOKIE
 - ŚREDNIE
 - NISKIE
 - BARDZO NISKIE
10. Czy Państwa zdaniem uczelnia wyższa kształcąca w zakresie regulowanych kierunków medycznych będzie w stanie ponieść koszty związane z wdrożeniem i funkcjonowaniem innowacyjnego modelu?
- TAK
 - RACZEJ TAK
 - RACZEJ NIE
 - NIE

UŻYTECZNOŚĆ/TRAFNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

11. Czy Państwa zdaniem innowacyjny model wpisuje się w potrzeby studentów i uczelni wyższych?
- TAK
 - RACZEJ TAK
 - RACZEJ NIE
 - NIE
12. Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Państwa opinii został zaprojektowany prawidłowo zgodnie z potrzebami jego odbiorców i użytkowników?
- TAK
 - RACZEJ TAK

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- c. RACZEJ NIE
- d. NIE

13. Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Państwa opinii wymaga zmian/ulepszenia, aby lepiej wpisywał się w potrzeby jego odbiorców i użytkowników?

- a. TAK (proszę wymienić w jakim zakresie:
.....
.....
.....)
- b. NIE

TRWAŁOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

14. Czy uważają Państwo, że uczelnie wyższe będą chciały wdrażać wypracowany innowacyjny model po zakończeniu realizacji projektu?

- a. TAK
- b. RACZEJ TAK
- c. RACZEJ NIE
- d. NIE

15. Czy uważają Państwo, że wypracowany innowacyjny model będzie funkcjonował po zakończeniu realizacji projektu?

- a. TAK
- b. RACZEJ TAK
- c. RACZEJ NIE
- d. NIE

Ankieta dla członków zespołu merytorycznie opracowujących innowacyjny model

ANKIETA

DLA CZŁONKÓW ZESPOŁU OPRACOWUJĄCEGO MERYTORYCZNIE INNOWACYJNY MODEL

Szanowni Państwo,

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o wypełnienie niniejszej ankiety realizowanej w ramach projektu pt. „Agnitio – innowacyjny model monitoringu losów absolwentów realizowany przy współpracy z branżowymi medycznymi instytucjami samorządowymi”. Rzetelne i wyczerpujące odpowiedzi będą stanowiły niezwykle cenny materiał badawczy, który wydatnie przyczyni się do poprawy i zwiększenia skuteczności oddziaływania wypracowanego innowacyjnego modelu. Ankiety ewaluacyjną należy wypełnić poprzez zaznaczenie okręgiem właściwej odpowiedzi i dopisanie stosowanej frazy w miejscach wykropkowanych (jeżeli dotyczy).

Dziękujemy

SKUTECZNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

16. Czy treść jak i założenia innowacyjnego modelu są w pełni zrozumiałe i czytelne?
- TAK
 - RACZEJ TAK
 - RACZEJ NIE
 - NIE
17. Czy objętość innowacyjnego modelu (rozumiana jako obszerność i szczegółowość opisów, ilość wypracowanych narzędzi etc.) jest odpowiednia?
- TAK
 - RACZEJ TAK
 - RACZEJ NIE
 - NIE
18. Czy któryś z elementów Zeszytów (narzędzia, opisy itp.) w Państwa opinii jest zbędny?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- a. TAK (proszę wymienić:
.....
.....
.....)
- b. NIE

19. Czy któryś z elementów Zeszytów (narzędzia, opisy itd.) w Państwa opinii wymaga doprecyzowania/uzupełnienia/uściślenia?

- a. TAK (proszę wymienić:
.....
.....
.....)
- b. NIE

20. Czy tekst Zeszytów jest napisany w sposób przystępny, wolny od błędów stylistycznych, językowych itp.

- a. TAK
b. RACZEJ TAK
c. RACZEJ NIE
d. NIE

21. Czy innowacyjny model jest w atrakcyjny wizualnie i stylistycznie, a przez to wygodny w odbiorze?

- a. TAK
b. RACZEJ TAK
c. RACZEJ NIE
d. NIE

22. Czy Państwa zdaniem zastosowanie w praktyce innowacyjnego modelu przyniesie korzyści zarówno uczelniom wyższym jak i studentom?

- a. TAK
b. RACZEJ TAK
c. RACZEJ NIE
d. NIE

EFEKTYWNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

23. Czy Państwa zdaniem innowacyjny model jest skuteczniejszy od innych aktualnie stosowanych rozwiązań w zakresie monitoringu losów absolwentów?
- e. TAK
 - f. RACZEJ TAK
 - g. RACZEJ NIE
 - h. NIE
24. Czy Państwa zdaniem, w skali uczelni wyższej kształcącej w regulowanych kierunkach medycznych, nakłady finansowe niezbędne do wdrożenia monitoringu losów absolwentów są:
- a. BARDZO WYSOKIE
 - b. WYSOKIE
 - c. ŚREDNIE
 - d. NISKIE
 - e. BARDZO NISKIE
25. Czy Państwa zdaniem uczelnia wyższa kształcąca w zakresie regulowanych kierunków medycznych będzie w stanie ponieść koszty związane z wdrożeniem i funkcjonowaniem innowacyjnego modelu?
- a. TAK
 - b. RACZEJ TAK
 - c. RACZEJ NIE
 - d. NIE

UŻYTECZNOŚĆ/TRAFNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

26. Czy Państwa zdaniem innowacyjny model wpisuje się w potrzeby studentów i uczelni wyższych?
- a. TAK
 - b. RACZEJ TAK
 - c. RACZEJ NIE
 - d. NIE
27. Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Państwa opinii został zaprojektowany prawidłowo zgodnie z potrzebami jego odbiorców i użytkowników?
- a. TAK
 - b. RACZEJ TAK

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- c. RACZEJ NIE
- d. NIE

28. Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Państwa opinii wymaga zmian/ulepszenia, aby lepiej wpisywał się w potrzeby jego odbiorców i użytkowników?

- a. TAK (proszę wymienić w jakim zakresie:
.....
.....
.....)
- b. NIE

TRWAŁOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

29. Czy uważają Państwo, że uczelnie wyższe będą chciały wdrażać wypracowany innowacyjny model po zakończeniu realizacji projektu?

- e. TAK
- f. RACZEJ TAK
- g. RACZEJ NIE
- h. NIE

30. Czy uważają Państwo, że wypracowany innowacyjny model będzie funkcjonował po zakończeniu realizacji projektu?

- a. TAK
- b. RACZEJ TAK
- c. RACZEJ NIE
- d. NIE

Kwestionariusz wywiadu indywidualnego z testerami

KWESTIONARIUSZ WYWIADU INDYWIDUALNEGO

DLA TESTERÓW (UŻYTKOWNIKÓW)

SKUTECZNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

1. Czy treść jak i założenia innowacyjnego modelu są w pełni zrozumiałe i czytelne?

.....
.....
.....

2. Czy objętość innowacyjnego modelu (rozumiana jako obszerność i szczegółowość opisów, ilość wypracowanych narzędzi etc.) jest odpowiednia?

.....
.....
.....

3. Czy któryś z elementów Zeszytów (narzędzia, opisy itp.) w Pani/Pana opinii jest zbędny?

.....
.....
.....

4. Czy któryś z elementów Zeszytów (narzędzia, opisy itd.) w Pani/Pana opinii wymaga doprecyzowania/uzupełnienia/uściślenia?

.....
.....
.....

5. Czy tekst Zeszytów jest napisany w sposób przystępny, wolny od błędów stylistycznych, językowych itp.

.....
.....
.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

.....
.....
.....

6. Czy innowacyjny model jest w atrakcyjny wizualnie i stylistycznie, a przez to wygodny w odbiorze?

.....
.....
.....

7. Czy Pani/Pana zdaniem zastosowanie w praktyce innowacyjnego modelu przyniesie korzyści zarówno uczelniom wyższym jak i studentom?

.....
.....
.....

EFEKTYWNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

8. Czy Pani/Pana zdaniem innowacyjny model jest skuteczniejszy od innych aktualnie stosowanych rozwiązań w zakresie monitoringu losów absolwentów?

.....
.....
.....

9. Czy Pani/Pana zdaniem, w skali uczelni wyższej kształcącej w regulowanych kierunkach medycznych, nakłady finansowe niezbędne do wdrożenia monitoringu losów absolwentów są:

.....
.....
.....

10. Czy Pani/Pana zdaniem uczelnia wyższa kształcąca w zakresie regulowanych kierunków medycznych będzie w stanie ponieść koszty związane z wdrożeniem i funkcjonowaniem innowacyjnego modelu?

.....
.....
.....

UŻYTECZNOŚĆ/TRAFNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

11. Czy Pani/Pana zdaniem innowacyjny model wpisuje się w potrzeby studentów i uczelni wyższych?

.....
.....
.....

12. Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Pani/Pana opinii został zaprojektowany prawidłowo zgodnie z potrzebami jego odbiorców i użytkowników?

.....
.....
.....

13. Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Pani/Pana opinii wymaga zmian/ulepszenia, aby lepiej wpisywał się w potrzeby jego odbiorców i użytkowników?

.....
.....
.....

TRWAŁOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

14. Czy Pani/Pan uważa, że uczelnie wyższe będą chciały wdrażać wypracowany innowacyjny model po zakończeniu realizacji projektu?

.....
.....
.....

15. Czy Pani/Pan uważa, że wypracowany innowacyjny model będzie funkcjonował po zakończeniu realizacji projektu?

.....
.....
.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kwestionariusz wywiadu indywidualnego z zespołem zarządzającym projektem

KWESTIONARIUSZ WYWIADU INDYWIDUALNEGO

DLA ZESPOŁU ZARZĄDZAJĄCEGO PROJEKTEM

SKUTECZNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

1. Czy treść jak i założenia innowacyjnego modelu są w pełni zrozumiałe i czytelne?

.....
.....
.....

2. Czy objętość innowacyjnego modelu (rozumiana jako obszerność i szczegółowość opisów, ilość wypracowanych narzędzi etc.) jest odpowiednia?

.....
.....
.....

3. Czy któryś z elementów Zeszytów (narzędzia, opisy itp.) w Pani/Pana opinii jest zbędny?

.....
.....
.....

4. Czy któryś z elementów Zeszytów (narzędzia, opisy itd.) w Pani/Pana opinii wymaga doprecyzowania/uzupełnienia/uściślenia?

.....
.....
.....

5. Czy tekst Zeszytów jest napisany w sposób przystępny, wolny od błędów stylistycznych, językowych itp.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

.....
.....
.....

6. Czy innowacyjny model jest w atrakcyjny wizualnie i stylistycznie, a przez to wygodny w odbiorze?

.....
.....
.....

7. Czy Pani/Pana zdaniem zastosowanie w praktyce innowacyjnego modelu przyniesie korzyści zarówno uczelniom wyższym jak i studentom?

.....
.....
.....

EFEKTYWNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

8. Czy Pani/Pana zdaniem innowacyjny model jest skuteczniejszy od innych aktualnie stosowanych rozwiązań w zakresie monitoringu losów absolwentów?

.....
.....
.....

9. Czy Pani/Pana zdaniem, w skali uczelni wyższej kształcącej w regulowanych kierunkach medycznych, nakłady finansowe niezbędne do wdrożenia monitoringu losów absolwentów są:

.....
.....
.....

10. Czy Pani/Pana zdaniem uczelnia wyższa kształcąca w zakresie regulowanych kierunków medycznych będzie w stanie ponieść koszty związane z wdrożeniem i funkcjonowaniem innowacyjnego modelu?

.....
.....
.....

UŻYTECZNOŚĆ/TRAFNOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

11. Czy Pani/Pana zdaniem innowacyjny model wpisuje się w potrzeby studentów i uczelni wyższych?

.....
.....
.....

12. Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Pani/Pana opinii został zaprojektowany prawidłowo zgodnie z potrzebami jego odbiorców i użytkowników?

.....
.....
.....

13. Czy mechanizm działania/interwencji innowacyjnego modelu w Pani/Pana opinii wymaga zmian/ulepszenia, aby lepiej wpisywał się w potrzeby jego odbiorców i użytkowników?

.....
.....
.....

TRWAŁOŚĆ INNOWACYJNEGO MODELU

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

14. Czy Pani/Pan uważa, że uczelnie wyższe będą chciały wdrażać wypracowany innowacyjny model po zakończeniu realizacji projektu?

.....
.....
.....

15. Czy Pani/Pan uważa, że wypracowany innowacyjny model będzie funkcjonował po zakończeniu realizacji projektu?

.....
.....
.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wykaz wykresów

- Wykres nr 1. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model na temat czytelności i stopnia zrozumienia innowacyjnego modelu.
- Wykres nr 2. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model na temat objętości innowacyjnego modelu rozumianej jako obszerność i szczegółowość opisów, ilość wypracowanych narzędzi
- Wykres nr 3. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca wskazania zbędnych elementów Zeszytów innowacyjnego modelu
- Wykres nr 4. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca wskazania elementów Zeszytów innowacyjnego modelu, które należałoby doprecyzować/uzupełnić/uściślić.
- Wykres nr 5. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca przystępności oraz poprawności stylistycznej, językowej itp. Zeszytów innowacyjnego modelu.
- Wykres nr 6. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca atrakcyjności wizualnej i stylistycznej innowacyjnego modelu.
- Wykres nr 7. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca korzyści odnoszonych przez uczelnie wyższe oraz studentów w wyniku zastosowania innowacyjnego modelu w praktyce.
- Wykres nr 8. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca poziomu skuteczności innowacyjnego modelu w odniesieniu do innych rozwiązań w zakresie monitoringu losów absolwentów.
- Wykres nr 9. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca nakładów finansowych niezbędnych do wdrożenia monitoringu losów absolwentów.
- Wykres nr 10. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca finansowych aspektów wdrożenia innowacyjnego modelu w uczelniach kształcących w regulowanych kierunkach medycznych.
- Wykres nr 11. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca wpisywania się innowacyjnego modelu w potrzeby studentów i uczelni wyższych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- Wykres nr 12. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca poprawności funkcjonowania logiki działania innowacyjnego modelu względem potrzeb jego odbiorców i użytkowników.
- Wykres nr 13. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca wpisywania się innowacyjnego modelu w potrzeby studentów i uczelni wyższych.
- Wykres nr 14. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca chęci wdrażania innowacyjnego modelu przez uczelnie wyższe po zakończeniu realizacji projektu.
- Wykres nr 15. Opinia zespołu projektowego oraz zespołu merytorycznie opracowującego innowacyjny model dotycząca funkcjonowania innowacyjnego modelu po zakończeniu realizacji projektu.

